

bb. 55. csőtörés pesterzsébeten

1/ - don/rj hgy

1972. január 5.

a xx. kerületben a vécsy ut 15/b számú ház előtt szerdán eltört egy 150 milliméter átmérőjű vízvezetékcső. a fővárosi vízművek dolgozói a helyreállítási munkákkal várhatóan a késő esti órákban végeznek, így a vízszolgáltatás csütörtökön reggel megindul. /mti/

--

- 34 -

21.15.

2120

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-630, 259-530

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 6.

bb. 1. tanuljunk meg a műanyagokkal bänni! - öt év alatt megkészszerződik a műanyag-felhasználás

1/ob/rj hi hgy

1972. január 6.

a műanyag hetvenéves létezése óta világszerte az utóbbi évtizedben fejlődött a legszámottevőbben. hazai viszonylatban a negyedik öt éves terv időszaka jelenti eddigi legnagyobb előreugrását: a termelt mennyiség megkészszerződik és a tudományos prognózis szerint 1980-85 között lesz az az időszak, amikor a felhasznált mennyiség az összes fémes szerkezeti anyagokat meg fogja haladni. ez a folyamatos növekedés azonban nemcsak pozitívumot, hanem legalább ugyanakkora gondot is jelent a szakemberek számára.

dr. hardy gyula tanszékvezető egyetemi tanár a budapesti műszaki egyetemen a magyar távirati iroda munkatársának elmondotta, hogy a műanyag- és gumipari tanszéken jelenteg többirányu kutatás folyik - az országos kutatási terv keretében - a műanyagok feldolgozásával és alkalmazásával összefüggésben. hangsúlyozta: a műanyag-fronton világ- és hazai viszonylatban a közeljövőben előreláthatólag semmiféle „forradalmi”, változás nem várható. a szakemberek legnagyobb gondja egyelőre a meglévő műanyagok alkalmazásában jelentkező gyors előrehaladás megfelelő műszaki előkészítése: egyrészt a gyártott műanyagok szakszerű feldolgozásának biztosítása, másrészt azoknak az alkalmazási területeknek a feltárása, ahol ezeket az anyagokat optimálisan hasznosítani lehet. nagyon fontos feladat ez, mert különben a felhasználás értelmét veszti és kompromittálódik.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 55. csőtörés pesterzsébeten

1/ - don/rj hgy

1972. január 5.

a xx. kerületben a vécsy ut 15/b számú ház előtt szerdán eltört egy 150 milliméter átmérőjű vízvezetékcső. a fővárosi vízművek dolgozói a helyreállítási munkákkal várhatóan a késő esti órákban végeznek, így a vízszolgáltatás csütörtökön reggel megindul. /mti/

--

- 34 -

21.15.

21.12

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-630, 289-630

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 6.

bb. 1. tanuljunk meg a műanyagokkal bánni! - öt év alatt megkétszereződik a műanyag-felhasználás

1/ob/rj hi hgy

1972. január 6.

a műanyag hetvenéves létezése óta világszerte az utóbbi évtizedben fejlődött a legszámottevőbben. hazai viszonylatban a negyedik öt éves terv időszaka jelenti eddigi legnagyobb előreugrását: a termelt mennyiség megkétszereződik és a tudományos prognózis szerint 1980-85 között lesz az az időszak, amikor a felhasznált mennyiség az összes fém szerkezeti anyagokat meg fogja haladni. ez a folyamatos növekedés azonban nemcsak pozitívumot, hanem legalább ugyanakkora gondot is jelent a szakemberek számára.

dr. hardy gyula tanszékvezető egyetemi tanár a budapesti műszaki egyetemen a magyar távirati iroda munkatársának elmondotta, hogy a műanyag- és gumiipari tanszéken jelenteg többirányú kutatás folyik - az országos kutatási terv keretében - a műanyagok feldolgozásával és alkalmazásával összefüggésben. hangsúlyozta: a műanyag-fronton világ- és hazai viszonylatban a közeljövőben előreláthatólag semmiféle „forradalmi”, változás nem várható. a szakemberek legnagyobb gondja egyelőre a meglévő műanyagok alkalmazásában jelentkező gyors előrehaladás megfelelő műszaki előkészítése: egyrészt a gyártott műanyagok szakszerű feldolgozásának biztosítása, másrészt azoknak az alkalmazási területeknek a feltárása, ahol ezeket az anyagokat optimálisan hasznosítani lehet. nagyon fontos feladat ez, mert különben a felhasználás értelmét veszti és kompromittálódik.

/folyt.köv./

14

- 1 -

bb. 1. / tanuljunk meg... 1. folyt./rj

- tanszékünknek a gyártók és a felhasználók irányában egyaránt fontos feladatai vannak: ráirányítani az alkalmazók figyelmét a meglévő műanyagokra, megszerettezni velük, de ugyanakkor megtanítani őket helyes használatukra is.

- egyik legismertebb műanyagunk a polietilén. gyakorlati alkalmazása jól kiállta a próbát, és ma már a legkülönbözőbb területeken használják fel ételmiszerek csomagolására, továbbá csővezetéként, nagyfeszültségű kábelek szigetelésére, és belőle készítik a különféle folyékonyanyagok tárolására alkalmas tartályokat is. ebből az anyagból a tiszavidéki vegyikombinát évente jelenleg 24 ezer tonnát gyárt, 1975-ben azonban már több mint 100-ezret. a polietilén legnépszerűbb közhasználatu alkalmazási formája a szemétdör. ha a vásárló megveszi és hazaviszi, csakhamar elkseredetten tapasztalja az oldalán megjelenő hosszirányú repedést, amely a szakszerűtlen feldolgozás következménye. fontos érdek tehát, hogy a tanszék a gyárnak jó technológiai utasításokat adjon, mert különben megrendül az emberek bizalma a műanyagok iránt. ezért tudományosan vizsgáljuk a hazailag nagy tömegben előállításra kerülő műanyagok szakszerű feldolgozásának és tulajdonságai megvédésének a lehetőségeit. többek között azt, hogy a használat közben jelentkező feszültségi repedéseket a feldolgozás körülményeinek megjavításával hogyan lehetne kiküszöbölni. vizsgáljuk a műanyagipar legtermelékenyebb feldolgozási módszereit is. rájöttünk például arra, hogy a fröccsöntéssel percek alatt lehet fogaskerekeket és csapágyakat előállítani, amelyeket egyébként fémekből csak többórás feldolgozással lehetne elkészíteni.

a professzor elmondotta még, hogy a gázfűtésre való áttérés is komoly problémákat vet fel, amelyek megoldásán szintén tanszéke kíséreltezik. a felhasznált gáz nagy része ugyanis vízzé ég el, a kémények átáznak, belső vakolatuk lehull, s az átszivárgó víztől a lakás falain foltok képződnek. több év óta tartó kutatómunkával próbálunk olyan műanyag-tartalmú vakolatot kidolgozni, amely ellenáll a gáz égési termékeinek és megakadályozza, az említett károsodást.

- a tanszék ezenkívül - szocialista szerződésben a villamosszigetelő és műanyaggyárral - egy nagyon korszerű fékanyagot dolgozott ki; minősége teljesen azonos, sőt több szempontból jobb a hasonló nyugati anyagokénál. ugyancsak e szerződés keretében dolgoztuk ki a nyomtatott árműkörök előállítására szolgáló úgynevezett folírozott lemezek gyártási technológiáját is, és üzemeltettük a nagy elektromos szigetelőképeségű műgyanták előállítását.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 1. tanuljunk meg... 2. folyt./rj

- a mezőgazdaságban rendkívül nagy változást hoz a műanyagok alkalmazása, kezdve a talajtakarástól a mezőgazdasági épületekig, a műanyag-fóliából készült hajtatók meglegházak rendszeréig. ezen a téren eddig világviszonylatban is komoly eredményeket értünk el, és a hazai műanyag-kutatók megbecsülését látjuk abban, hogy az idei nyáron a műanyagok mezőgazdasági alkalmazásával foglalkozó világkongresszust budapesten rendezik meg. ez minden bizonyítással tükrözi majd a szakembereinknek ezen a területen elért figyelemreméltó eredményeit.

- a műanyagok világszerte tapasztalható rohamos elterjedése ellenére, nálunk sajnos nagy elmaradás tapasztalható: hazánkban az egy főre jutó műanyagfogyasztás csak 14-15 kiló - ami még szocialista relációban is nagyon kevés -, a fejlett tőkés országokban viszont már a 60 kilóhoz közelít. a cél az, hogy mihamarább elérjük az egy főre számított legalább 28-30 kilós átlagot. /mti/

bb. 2. új év - új vállalat a fővárosban - negyedmilliárd forint értékű beruházást bonyolít le a mélyben az idén

1/-don/rj hi -cz

1972. január 6.

január elsejével megkezdte munkáját a főváros tizenharmadik közmű vállalata, a fővárosi mélyépítő beruházási és üzemeltető vállalat, a mélyben. a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatóságának felügyelete alatt működő vállalat tevékenységéről, feladatairól nyilatkozott gátner andor főigazgató.

elmondta: a főváros távlati közuti-mélyépítési terve minden eddiginél nagyobb arányú fejlesztést irányoz elő. a negyedik ötéves tervidőszakban például - a hamradik ötéves tervhez viszonyítva - a közlépítési munkák - az ut-, a közlekedési csomópont-, a víz-, a gáz- és a csatornavezeték-építések - megháromszorozódnak. e fokozódó beruházási feladatok tervszerű lebonyolítása tette szükségessé a vállalat életrehívását, amely a szó igazi értelmében koordinálja, irányítja a főváros ut- és mélyépítési munkáit.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 2. / új év - új vállalat... 1. folyt./rj

a vállalat alapvető feladata ugyanis a koordináció, a különböző középítések alapos előkészítése, összehangolása. magyaráz: ahol egy helyen, egy időben több közmü épül, ott megszervezi az építkezések egységes irányítását. így lehetővé válik az átfutási idők csökkentése.

ez a legfontosabb. a mélyber feladata természetesen a komplex beruházások megszervezése is. ez azt jelenti: ha egy helyen valamilyen középítést terveznek, ott ne csak a megjelölt munkát végezzék el, hanem a szükséges egyéb középítést is. a vállalat feladata lesz a tervezési megbízások kiadása is. eddig ugyanis a beruházások határidőre történő átadását nagymértékben késleltette az utólagos tervmódosítás, például amikor a tervező a kivitelező asztalára olyan tervet, dokumentációt tett, amely részben vagy egészben nem volt megvalósítható. most a mélyber feladata lesz, hogy kiküszöbölje az utólagos tervmódosításokat.

giltner andor főigazgató elmondta még: a fővárosi ut- és közmüvállalatok érdekhez képest igyekeznek jól dolgozni, de még korántsem tettek meg minden szükséges intézkedést. emiatt sok esetben a munkák elhúzódnak, más esetben a késznek jelzett munkák elvégzéséről nem győződnek meg, s ellenőrzésük sem elég rendszeres. mindez sok-sok millió forintos kárt jelent. a fővárosi mélyépítő beruházási és üzemeltető vállalat létrehozásával a fővárosi közmüvek valóban gazdát kaptak. a mélyber ugyanis nemcsak tervelőké-sztéssel foglalkozik, hanem „orvosa”, is egyben a több mint 9 milliárd forint értékű képviselő, ugynevezett mérnöki létesítmények az alul- és felüljáróknak, a dunai partfalaknak, hidaknak, stb. a vállalat szakemberei naponta járják a főváros utcáit, forgalmasabb főutvonalait, csomópontjait, s ahol hiányosságot, hibát tapasztalnak, jelzik a mélyber ügyeletén, amely rögtön mozgósítja az érintett közmüvállalatok brigádjait. a mélyber a tervek szerint az idén mintegy negyedmilliárd forint értékű beruházás lebonyolítását végzi.

/mt1/

NF

- 4 -

bb. 3. befejeződtek a szocialista brigádvezetők vállalati tanácskozásai - pénteken kezdődnek az ágazati értekezletek

i/sl/rj 1e ngy

1972. január 6.

országszerte befejeződtek a vállalati szocialista brigádvezetői tanácskozások, amelyeken több mint százezer brigádvezető egy és negyedmillió brigádtag képviselőtélben tárgyalt a brigádok életéről, munkájáról, az eredményekről és a feladatokról. ezeken az értekezleteken választották meg azokat a küldötteket, akik a január 7-én kezdődő ágazati tanácskozásokon képviselik majd a szocialista brigádokat.

az első ágazati tanácskozást a vízgazdálkodási vállalatok szocialista brigádvezetői pénteken tartják. februárban a medosz-hoz tartozó további ágazatok, vagyis az állami gazdaságok és az erdőgazdaságok szocialista brigádvezetői is megtartják értekezletüket. a ruhaipari szakszervezet január 27-re, a vasutas szakszervezet február 4-re, a textileseké február 8-ra tervezi az ágazati tanácskozást. a legnagyobb szakszervezetek, mint például a vasasok, az építők, a bányászok két-két napot szánnak a brigádvezetői értekezletre, mindhárom tanácskozásra február közepe táján kerül sor.

március végéig várhatóan valamennyi ágazatban megtartják az értekezleteket. a legtöbb helyen az ágazati minisztérium vezetőit kéri fel a beszámolóra, hogy a legilletékesebbek tájékoztathassák a szocialista brigádvezetőket a szakma időszerű feladatairól, s arról, hogy a minisztérium mit vár a szocialista munkaversenytil, a szocialista brigádmozgalomtil. a korreferátumokat általában a szakmai szakszervezet vezetői tartják, kifejtve, hogy a szocialista brigádmozgalom, a szocialista munkaverseny kibontakoztatásához, a munkafeltételek javításához milyen segítséget várnak a szakmai vezetöktöl.

/folyt.köv./

- 5 -

NF

bb. 3. / befejeződtek... 1. folyt./rj

az ágazati tanácskozásokon felméri a szocialista brigádvezetők 1969 évi áprilisi harmadik országos tanácskozása óta elért eredményeket, és a problémákat. a szakszervezetekhez befutott jelentések szerint a vállalati brigádvezetői tanácskozások tapasztalatai is arra utalnak, hogy a szocialista brigádjaink nagy felelősséggel lépnek fel a munkahelyeken fellelhető rendellenességek ellen, és az elsők között igyekeznek támogatni a vezetést a szervezethez meggyőző munkájában, a folyamatos terhelés feltételeinek megteremtésében, sürgetve a sokhelyű tapasztalható fegyelméletlenség felszámolását.

az ágazati értekezleteken választják meg azt a mintegy ezer küldöttet, aki május második felében az országos tanácskozáson képviseli a szocialista brigádokat. /mti/

--

bb. 4. jelenidő, nyulak a ruhatárban - stan és pan - nyirfaliget- tizenhárom januári játékfilm-ujdonság

1/szö/rj hi hgy

1972. január 6.

tizenhárom játékfilm-ujdonság szerepel a hazai mozik januári műsorán. az esztendő első magyar premierjét, a jelenidőt január 13-tól vetítik a mozik. bacsó péter filmje a mai munkáséletet idézi. ugyancsak magyar alkotás bácskai lauró istván szatirja, a „nyulak a ruhatárban”, - páger antal és gobbi hilda főszereplésével.

a világhírű lengyel rendező, andrzej wajda „nyirfaliget”, címmel jaroslaw iwaszkiewicz elbeszéléséből forgatta legújabb alkotását-, ezuttal is daniel olbychskivel a főszerepben.

/folyt.köv./

- 6 -

M

bb. 4. / jelenidő... 1. folyt./rj

a szovjet filmgyártást a „felszabadítás”, című monumentális sorozat harmadik része, „a fűcsapás iránya”, képviseli a januári programban, amelyet a budapesti corvin mozi után most az ország szélesvásznú filmszínházai is bemutatnak. leonyid markaricsev „furcsa zálogtárgy”, című alkotása két kisfiú, két jóbarát álmódosítását idézi. a harmadik szovjet film gruz alkotók munkája, címe: „csermen”, rendezője pedig nyikolaj szanisvili.

a baráti országok további filmtermésének sorából kiemelkedik az ndk alkotók „hoffmann meséi”, című színes filmje, - offenbach népszerű operája a berlini komische oper előadásában került a közönség elé, walter felsenstein rendezésében. színes jugoszláv film a „szomjazók”, dimitriev oszmani alkotása egy koldus-szegény macedoniai falucska lakóinak sorsát eleveníti meg. a népszerű betyárkapitány, anghel újabb kalandjait láthatják a nézők a román sorozat legújabb filmjében, melynek címe: „ralu hercegnő hozománya”, a színes film rendezője: dinu cocea.

dennis hopper és peter fonda írta, s ők játsszák a főszerepét is a „szelid motorosok”, című színes amerikai alkotásnak, amely a tengerentúli kontinens fiataljainak mai társadalmi drámája. ugyancsak amerikai filmösszeállítás a „stan és pan meg a hölgyek”, az összeállítás öt, laurel stanley és oliver hardy főszereplésével készült burleszket tartalmaz. louis de funes és olivier de funes játsszák a főszerepét a „lányok pórázon”, című francia-olasz filmvígjátéknak. „a bádógváros lakói”, című francia film rendezője ali ghalem.

/folyt.köv./

- 7 -

M

bb. 4. / jelenidő... 2. folyt./rj

a januári rövidfilm-bemutatók sorából kiemelkedik kollányi ágoston alkotása, a „beszélgetés a számokról”, című népszerű-tudományos film, amely áttekintést ad a számok történetéről. Ugyancsak januárban mutatják be a mozik „az ókori egyiptom művészete”, első részét. György István sorozata az ősrégi kultúrával ismerteti meg az „elvárások 1971.”, azokról a magányos emberekről beszél, akik társválasztásukhoz igénybe vették a „négy évszak”, házastárs-kereső szolgálatot. /mt1/

v

bb. 5. hírek a főváros életéből

1 - don/rj hi -oz

1972. január 6.

pinceklubok a terézvárosban

a VI. kerületi tanács a negyedik ötéves terv időszakában sorra korszerűsíti, megfiatalítja a tanintézeteket. A program szerint a felsőerdősor utca 20. és a Labda utca 4. szám alatti iskolákban olajfűtésre térnek át; a színyei mense utcai tanintézetben kémiai és fizikai előadótermet hoznak létre; a Kölcsey gimnázium, valamint Abajza utcai és a Löveg utcai általános iskolák udvarait sportolásra is alkalmassá teszik. az ifjúság szórakozási lehetőségét szolgálja majd a felsőerdősor utcai iskolában kialakítandó pinceklub, valamint a Szófia utcai pincehelyiség, amely a kerület központi klubjaként működik majd.

Józsefvárosi utak

elkészült a VIII. kerület ezévi ut- és járdaépítési programja, erre a célra összesen ötmillió forintot költenek. a járdákat a Baross utca páros-oldalán - a Horváth Mihály tér és a Koszoru utca között - valamint a Karácsony Sándor utca páros oldalán hozzák rendbe. az utak közül 1972-ben az Illés utca és a Százados ut egy-egy szakaszát újítják fel. /mt1/

- 8 -

bb 6. emeletráépítés alumíniumpanelekkel - 21 prototípus az alumínium alkalmazástechnikai központ terveiben

1 bé/tr szb ie

1972. január 6.

a negyedik ötéves terv végére csaknem kétszer annyi alumíniumot dolgoznak fel késztermékké, mint az elmúlt esztendőben. a termelés mennyiségi növekedésével egyidőben tovább bővül a felhasználás köre is, s újabb területeken alkalmazzák az értékes fehér fémet. a felhasználás új helyeit, módjait az alumínium alkalmazástechnikai központ kutatja, vizsgálja, szemlétartja, miként alakul a felhasználás aránya, s mely iparágak között oszlanak meg a késztermékek. az 1971-es év összegezése szerint az alumíniumtermékek 30 százalékát a villamosenergia iparban hasznosították, 16 százalékából edényeket gyártottak, 13 százalékát a közlekedés alkalmazta, és csupán 10.4 százalékát hasznosította az építőipar, amelyben a szakemberek szerint nagy jövője van a könnyű fémnek.

az elmúlt év kutatásai elsődlegesen azokra sa területekre irányultak, ahol gazdaságosan helyettesíthetők alumíniummal a drága fémek, a korszerűtlen faanyagok, vagy a hagyományos építőanyagok. 1971 legnagyobb eredményének tartják, hogy már a gyakorlatban is beváltak az alumínium panelek, amelyek trapéz hullámlemezből és műanyaghabból készültek. első lépésként hűtőházakat, újszerű átmeneti törpe-jűtőtárolókat építettek belőlük. ebben az évben kezdik meg azokat a kísérleteket, amelyek a jövőben több ezer lakás építésének alapjai lehetnek. a főváros foghíjas utcáiban emeletráépítéssel próbálkoznak, a könnyű alumíniumpanelekkel. ezek gyorsan összeszerelhetők és stabilitásukban, időtállásukban nem maradnak el a hagyományos építőanyagoktól, emellett ezekkel olyan helyeken is lakásokat létesíthetnek, ahol az alapok a hagyományos építőanyagokat nem bírják el.

a trapéz hullámlemezek különben a hazai építőipar nagy lehetőségei. gyártásukat az elmúlt hónapban kezdték meg a magyar alumíniumipari tröszt alumínium szerkezeti üzemében. tízezer tonna évi kapacitású gépet állítottak be, amelynek terméke a panelek mellett kiválóan alkalmas házak burkolására, tetőfedésre is. az új „építőanyag”, felhasználható vikendházak építéséhez is.

/folyt.köv./

-9-

bb 6. /emeletráépítés... 1. folyt./szb

a tervek szerint ebben az évben az országos műszaki fejlesztési bizottság finanszírozásával 21 új prototípust gyártanak alumíniumból különböző felhasználási területekre. ezek közül a szállítást korszerűsítik majd a különböző méretű konténerek, amelyek többek között ércék és szenek szállítására is alkalmasak. érdekességnek számítanak az alumínium boroshordók, amelyekben az eddigi tapasztalatok szerint nemcsak szállítható, hanem tárolható is a bor. újfajta öntözőberendezések létesítésére is alkalmasnak találták a könnyű fémeket. a kertészeti kutatóintézet és a szőlészeti, borszárti kutatóintézet tanácsadásával ebben az évben többféle öntözőberendezést készítenek. /mti/

..-

bb 7. a dzsessz és a modern művészetek kapcsolata - tit-előadássorozatok a kossuth klubban

1 ró/gk szb hi

1972. január 6.

a tit művészeti szakosztálya januárban induló új zenei előadássorozatában az operaház műsorán levő dalművekkel foglalkozik, célja az operakedvelők bevezetése a komolyzene világába. az előadások kitérnek az operák zene-, színház- és kulturtörténeti vonatkozásaira, a tárgyalt zeneműveket a legjobb előadók és együttesek interpretációjában sztereo-hanglemezek bemutatása kíséri. a kossuth-klubban minden második szombaton délután 4 órakor kezdődő előadássorozat előadója gál györgy sándor, az „operák könyvé”, -nek szerzője.

első alkalommal - január 15-én - gluck „orfeusz és euridike”, című művével ismerkedhet a hallgatóság, majd mozart figaro házassága, wagner a walkür-je, muszorgszkij borisz godunov-ja, gershwin porgy és bess-je, szokolaj vérnász-a, beethoven fidelio-ja és strauss rózsalovag-ja szerepel a programban. a nyolc előadásból álló sorozatra a bérletek előre is megválthatók a tit jegyirodájában 50 forintos árban, egy-egy előadásra a belépődíj 8 forint.

a tit másik előadássorozata, amely ugyancsak a kossuth-klubban kerül sorra, a dzsessz és a modern művészetek kapcsolatával foglalkozik. az előadások szombati napokon - január 15-én és 29-én, február 12-én és 26-án - egyaránt 7 órakor kezdődnek, a sorozat előadója gondai jános.

/folyt.köv./

NA

-10-

bb 7. /a dzsessz... 1. folyt./-szb

a dzsesszjáték anatómiája című előadáson a benkő dixieland működik közre. az irodalom és dzsessz találkozási pontjait taglalja a következő előadás, az „üvöltés”, című tévéfilm bemutatásával egybekötve. jonesco „a király meghal”, című műve pantomimátolgozásának bemutatása szolgál alapul a dzsessz és a pantomim kapcsolatának elemzéséhez. a balett és a dzsessz érintkezési pontjait szemlélteti a sorozat utolsó darabja a honvéd művész-együttes tánckarának közreműködésével. /mti/

..-

bb 8. kékfestő és gobelin az év első exportkiállításán

1 ba/tr szb ie

1972. január 6.

a népies himzések, minták egyre sűrűbben kapnak helyet a divatkollekciók modelljein. a hungarocoop külkereskedelmi vállalat január végi, hagyományos, évadnyitó kézimunka és gobelin kiállításán is a ruhák szabása az utolsó divatot követi, de díszítésükben főleg népies elemeket használtak a tervezők.

a bádapesti bemutatóin - ez lesz egyébként az év első hazai exportkiállítása - 12 háziipari szövetség hagyományos és legújabb termékei láthatók. az apró, népies díszítésű ajándéktárgyak mellett lakberendezési cikkeket, népi szőtteket, ruhaanyagokat, kézimunkákat és gobelineket mutatnak be a külföldi partnereknek. a beregi mintától a matyó himzésig hazánk szinte valamennyi tájegységének díszítő elemei szerepelnek a kiállított használati tárgyakon. a kiállítás egyik érdekességének ígérkezik az okisz labor divatbemutató sorozata, amelyen a külföldi üzletpartnerek bemutatják a főleg népies mintákkal díszített hazai kollekciókat. egyre több külföldi cég érdeklődik egy már szinte elfelejtett anyagból, a kékfestőből készült, paraszti szabású női ruhák iránt.

a hungarocoop egyébként az elmúlt évben egymillió kétszáz-ezer devizaforint értékű kézimunkát és gobelint értékesített külföldön, s csak a tavalyi januári kiállításán 45 000 dollárért vásároltak a külföldi partnerek. /mti/

..-

MT

-11-

bb 9. elkészült a libegő si-liftje

1 -don/tr szb hi

1972. január 6.

a normafa és a jánoshegy közötti lejtőn elkészült a libegő „tartozéka”, a 200 méter hosszú si-lift, a felvonó a tündérhegyi uttól a jánoshegyi utig szállítja az utasokat, a liften egyszerre tizen, óránként 300-an juthatnak fel a hegyre, a libegő si-lifje ezekben a napokban „vizsgálják”, s várhatóan a hónap közepén „startol”, a népszerű drótkötélpálya egyébként - hét-fő kivételével - naponta tíz órától 16 óráig közlekedik. /mti/

--

bb 10. megszépülnek a vasi műemlékek

vid-ká szb -cz

1972. január 6.

folyamatosan, sorra megszépülnek vas megye értékes műemlékei. helyreállították a kőszegi jurisich várat, a körmendi reneszánsz stílusú batthyány-kastélyt, tatarozták a világhírű román stílusú jáki templom keresztelőkápolnáját, megszépült a jáki templomtemplom, csaknem egy idős csempeszkopácsi római katolikus műemléktemplom, kőszegen a kálvária kápolna, s az ország egyetlen dupla árkádos lábasháza, ez utóbbiban a város levéltára kapott helyet. sárvárott a nádasy vár tornyának, bejárati hidjának és bástyáinak egy részét állították helyre, szombathely belvárosában két copf-stílusú épületet - a püspöki palotát és a szegedy házat - tatarozták, ujjították fel.

jelenleg a gyógyfürdőjéről híres bük községben a volt szapáry kastély helyreállításán dolgoznak, bozsokon a tanácsai üdülőt alakítják át, az épület - a szájhagyomány szerint - mátyás király vadászkastélya volt, az értékes műemléképületben kicserélték a födémét, bevezették a központi fűtést.

tervezik a szentgotthárdi és magyarcsécsői templom, a szalafői népi műemlékház helyreállítását és sor kerül a szombathelyi romkert állagának megóvására, a sárvári nádasy vár, a kőszegi sgraffittós ház, valamint a gutatöttösi katolikus templom rekonstrukciójára is. /mti/

--

M

-12-

bb 11. árpádkori halásztanya szántód pusztán

vid-ká szb -cz

1972. január 6.

a keszthelyi balatoni múzeum munkatársai részletesen feltérképezték a szántódpusztai település régi értékeit, a balaton déli partján fekvő major lakó és gazdasági épületei figyelemre méltó néprajzi látványokat kínálnak, ezért terv készül a település idegenforgalmi bemutatására, az ezzel összefüggő leletfel- derítések számos régészeti emléket is felszínre hoztak, a szakemberek 12, eddig ismeretlen lelőhelyet fedeztek fel, többek között rátaláltak egy árpádkori halásztanya maradványaira is. /mti/

--

bb 12. petőfivel kapcsolatos iratok kerültek elő a békés megyei állami levéltárban

vid-ká szb -cz

1972. január 6.

petőfi sándor születésének közelgő évfordulója alkalmából a békés megyei állami levéltárban kutatómunkát folytattak, ennek során több, eddig kevésbé ismert petőfivel kapcsolatos okmány került elő, többek között megtalálták a nagyváradi főispán 1851-ben kelt levelét, amelyben közli: nagyváradon petőfitől származó, ausztriát gunyoló verseket terjesztenek, a körlevél elrendeli a versek elkobzását és a terjesztők letartóztatását, előkerült a kondoros közlési jelentés 1880-ból, amely hírül adja petőfi István halálát, petőfi István, aki a szabadságharc leverése után négy évet raboskodott, börtönből való szabadulásától haláláig a kondoros melletti geiszt-uradalomban töltött be gazdatiszti tisztséget, ugyancsak békés megyében, a szarvasi gimnáziumban tanult 1865-66-ban a költő hányatott életű fisa, petőfi Zoltán, előkerült gimnáziumi törzslapja és a jelentés arról, hogy az iskolát önként hagyta el, több levél petőfi Zoltán anyagi gondjairól tanuskodik. /mti/

--

M

-13-

bb 13. római ezüst pénzek tyukodri

vid/ká/szb -cz

1972. január 6.

Egy agyagedényben 37 darab római ezüst pénzt talált összedobás közben portáján bakó páll tyukodri lakos. a szakemberek megállapították, hogy az ezüst érmék a második századból származnak: antoninus és marcus aurelius veretel.

a leletnek numizmatikai jelentősége mellett történelmi értéke is van. alátámasztja a történészeknek e korra vonatkozó megállapításait. a lelőhely ugyanis az egykori római birodalom dácia tartományának külső peremén feküdt, ahova a második század közepén megindult gót vándorlás elől menekülő népek - vandálok, carpok, szabad dákok - nyomultak be, egészen a birodalom határáig. e népcsoportok gyakran betörték dáciába, s onnan gazdag zsákmánnyal tértek meg. a most megtalált római pénz is zsákmány formájában került a birodalom határára területre. ezt bizonyítja, hogy az edény nem római eredetű.

a lelet a nyíregyházi múzeum numizmatikai gyűjteményét gyarapítja. /mti/

-14-

bb 14. ,, silópor,, marhahizlatásra

vid/ká/ny -cz

1972. január 6.

ujszerű kísérletbe kezdett a nagyhorcsögi állami gazdaság. tavaly 200 hold silókukoricát szakaszosan szecskáztak és szárítás után a porító üzem liszté őrölték. a száraz silókukoricából 80 vagon hatékony marhatápot nyertek. a zsákokban tárolt ,,siló-por,, növendék-és hizómarha etetésére egyaránt felhasználható. a kedvező tapasztalatok alapján az állami gazdaság az idén növeli a silókukorica-liszt termelést. /mti/

bb 15. érdekes kezdeményezés ibafán: pihenőnapot kapnak a vértadó szövetkezeti gazdák

vid/ká/ny -cz

1972. január 6.

példamutató kezdeményezés született a zselici ibafán: pihenőnapot kapnak a vértadó szövetkezeti gazdák. a petőfi tsz legutóbbi közgyűlése hozta ezt a határozatot az önkéntes véradó mozgalom támogatására. eszerint mindazok a dolgozók, akik legalább négy év óta rendszeresen vért adnak a vöröskeresztnek, a véradás után fizetett pihenőnapra jogosultak. a határozat 1972. január 1-én lépett életbe. a termelőszövetkezetnek eddig is számos állandó véradója volt, fizikai dolgozók és vezető beosztásúak egyaránt. ez a határozat az ő megbecsülésüket szolgálja. /mti/

bb 16. bölcsődebővítés emeletráépítéssel

vid/ká/ny -cz

1972. január 6.

dunaujvárosban befejeződött négy bölcsőde bővítése. a városi tanács és öt vállalat megállapodása alapján egy-egy bölcsődében emeletráépítéssel 25-25, összesen tehát száz kisgyermek számára nyertek helyet. az új termeket birtokukba vették a kicsinyek. a városi tanács és az emeletráépítésben résztvevő öt vállalat közötti megállapodás értelmében az érintett vállalatok dolgozóinak hetven gyermekét helyezték el a bölcsődében. /mti/

7.50/ny

Tóth

-15-

bb 17. új zenei központok vidéken - Kodály Intézetet hoznak létre Kecskeméten - a bérlettulajdonosok fele üzemi munkás tabányán

ö vid/kz/mné/ny ká hgy

1972. január 6.

iskolai zeneoktatásunkat - a szocialista állam nagyarányú anyagi támogatásával mind szélesebbkörűen megvalósuló „Kodály-módszer” eredményeit - már hosszú ideje világméretű érdeklődés kíséri. a néhány évtizeddel ezelőtti európai viszonylatban még nagyon elmaradottnak számító zenei kulturáltságunk felszámolását szolgáló „Kodály-vetés”, az elmúlt évben országosan szép termést hozott. a fővárost követően most már vidéken is rendkívül szembetűnő a zenei élet általános fellendülése. az évvégi gyorsmérlegekből kiderül, hogy a már bizonyos hagyományokkal rendelkező helyeken megerősítette a pozícióját, más helyeken viszont kiépítette első végleges bástyáit a zene. országszerte új, széles körből, esetenként az ország egész területéről látogatott zenei központok jöttek létre, új rangos zenei rendezvényekkel bővült a műsorlista.

a tanácsok, az illetékes köznevelődési szervek sokhelyütt idejekorán felismerték a zenei igény gyorsütemű növekedését. kecskemét város tanácsa például már 1968-ban külön határozatot hozott arra, hogy öt-hat év alatt a hazai zenei élet egyik központjává kell fejleszteni kecskemétet, Kodály Zoltán szülővárosát. a terv megvalósításának fundamentumát - az alföldi város felbecsülhetetlen értékű népzenei hagyományain kívül - itt is Kodály pedagógiai alkotásai, köztük a nevét viselő 12 évfolyamos világhírű ének-zenei általános iskola és gimnázium szolgáltatja. a híres iskolából kisugárzó zenei vonás hatására a régi kórusok és zenekarok mellett az utóbbi években rangos együttesek fejlődtek a város szimfonikus zenekara, amely bekapcsolódott az országos filharmónia programjába is. a város zenekedvelő közönsége ma már évadonként 14-16 nagyzenekari és kamarazenei hangverseny, továbbá 5-6 nagyszabású ifjúsági koncert széksora- it tölti meg. a hazaiak mellett évről-évre sok jeles külföldi művész is fellép a kecskeméti hangversenypódiumon. a mostani évad második felében például amerikai, csehszlovák és lengyel művészek lépnek közönség elé a városban. a decemberi hangversenyt minden évben Kodály emlékének szenteli szülővárosa. a hagyományossá vált kecskeméti országos népzenei találkozó csak úgy, mint az időszakos nemzetközi rendezvények, zenepedagógiai konferenciák szintén a mester hagyatékának közkinccsá tételét szolgálják. a zenei élet fejlesztésének további elmélyítése érdekében ifjúsági zenei bizottság alakult a városban. feladata az, hogy zenei ismereteket nyújtson azoknak a fiataloknak is, - elsősorban a szakmunkástanulóknak - akik nem kaptak intézményes zenei oktatást. megkezdték a központi városi kórus szervezését. elhatározták továbbá, hogy a város és a megye együttműködésével Kodály Intézetet és emlékműzemet hoznak létre, illetve rendeznek be.

/folyt köv/

-16-

To gus

bb 17. új zenei központok.....1.folyt/ny

Kecskemét zenei életével bizonyos rokonságban, de még szélesebb keretek között fejlődött az utóbbi években a modern magyar zene egyik fellegetvárává Pécs. a helyi zenekarok és kórusok hivatásuknak vallják a XX. századi zeneszerzők, köztük is első-sorban a magyar mesterek, alkotásainak bemutatását és népszerűsítését. ez a konvenció a mecsekaljai városba látogató vendégművészeket is kötelezi. Pécs egyébként már nagymultú zenei életének megélénkülését, színesedését jelzi az ott vendégszereplő együttesek és művészek hosszú sora. 1971-ben - többek között - a francia Paul Capolongo és a finn Aarre Hemming vezényelte a pécsi filharmónikusokat. pódiumra lépett a francia Jeanne Marie Darré, a román ruha István és a szovjet Nyikolaj Szuk, valamint a tátrai vonósnégyes és a londoni vonósegyüttes. a város idei zenei évadja még gazdagabbnak ígérkezik. minden hónapra jut egy-egy kiemelkedő zenei esemény, s ezek közül több Janus Pannonius halálának 500. évfordulójához kapcsolódik. a híres pécsi balett külön erre az alkalomra komponált előadással tisztelg a nagy humanista költő emléke előtt. bemutatják Farkas Ferenc Janus Pannonius kantátáját, több város középiskolás kórusai nagyszabású línnepi hangversenyeket adnak. a hagyományokhoz híven - immár 45. éve - megtartják az „Éneklő ifjúság”, hangversenyt, s 5. alkalommal megnyitják a nemzetközi ifjúsági zenei tábort. 1972-ben első ízben, s ettől kezdve rendszeresen megszervezik a vidéki szimfonikus zenekarok találkozóját. a város zenei életének jellegzetességével összhangban ez is a XX. századi zene ápolását és népszerűsítését szolgálja. hangulatos rendezvény-sorozat lesz a „Zenélő pécsi udvarok”, címmel tavasszal induló koncert-sorozat. a város szép fekvésű, meghitt hangulatu udvaraiban és kertjeiben adnak majd hangversenyeket a pécsi kamaraegyüttesek.

Debrecen város és Hajdu-Bihar megye eredményesen ápolta és fejlesztette határainkon túl is elismert kórusművészetét. a nemzetközi hírnévnek örvendő debreceni Kodály és Maróthy kórus mellett a megye más városaiban és falvaiban is, köztük Hajdu-Szovátán, Hajduszoboszlón, Sárrétudvariban és Bárándon rangos együttesek működnek. a munkás és parasztkórusok munkájának összefogására megyei kórusszervezetet alakítottak. a szövetkezeti együttesek részére országos dalostalálkozók szervezésével biztosítanak pódiumot. pezsgő a kórusélet a debreceni középiskolákban is, a falvak zenei életét pedig az egymás után alakuló ifjú zenekarok körei formálják. a kóruskultúra és az egyre szélesebbkörű zenei oktatás hatásával magyarázzák, hogy ugrásszerűen megnőtt a megyében a hangversenyek látogatóinak száma.

/folyt köv/
8.10/ny

-17-

To gus

bb u. / új zenei központok.....2.folyt/ny

az országos filharmóniának 1971-ben 6.000 bérlejtje volt ezen a területen, s csak a falvakban tartott koncertek száma elérte a 70-et. debrecen ezévi zenei programjának kiemelkedő eseménye lesz az 5. bartók béla nemzetközi kórusfesztivál, amelyre 12 ország énekeseit hívták meg. a zenei estek vendégművészei között ott lesz ferencsik jános, roberto benzi, árvid janszonsz karmesterek, malcolm frager zongora- és pécsi sebestyén orgonaművész.

szeged zenei rendezvényeinek 1971-ben több mint 20.000 látogatója volt. a körülbelül félidejénél tartó jelenlegi évadban felnöttek részére még 14 hangversenyt rendeznek, ugyanakkor sok ifjúsági előadásra is sor kerül. hazai és világhírű külföldi dirigensek, szólisták mellett vendégei lesznek a szegedi hangversenypódiumoknak az ország legkiválóbb vonósnégyesei és fuvósötösei. az országos filharmónia mellett a város művelődési szervei is minden évben sok hangversenyt rendeznek szegeden. ezeken főleg a városban élő alkotóművészek és a helyi kórusok lépnek fel. tavasszal hagyományosak az éneklő ifjúság, ősszel pedig a szegedi zenei hetek eseményei. a fogadalmi templom több mint 10.000 sípos orgonáját minden évben - elsősorban a nyári ünnepi hetek idején - számos alkalommal szólaltatják meg neves hazai és külföldi művészek. jelentős szerepet játszik a város zenei életében a szegedi nemzeti színház kitűnő operatársulata, nem kevésbé a szabadtéri játékok dom téri opera előadásai. hajdu-bihar megyéhez hasonlóan a megyeszékhelyén kívül is mind erőteljesebben térít hódít a zene. hódmezővásárhelyen, szentesen, makón és csongrádon tavaly mintegy 7.000 ember váltott jegyet a komolyzenei koncertekre.

a zenei élet általános fejlődésének egyik jellegzetessége, hogy a megyék, városok bizonyos sajátosságokra törekszenek, s ezzel összhangban nemcsak a hagyományokat elevenítik fel, fejlesztik tovább, de mind jobban kihasználják a sajátos adottságokat is. szolnok megyében például jászberény vívta ki magának a zenei központ szerepét azzal, hogy szülőtte emlékére tavaly első alkalommal megrendezte a székely mihály zenei napokat. kitűnő operaestek, élményt jelentő kórustalálkozók, színvonalas koncertek és zeneelméleti tanácskozások szerepeltek a programjában. a város az idén is megrendezi a székely mihály zenei napokat, s ugyanakkor rangos zenei rendezvénnyel tisztel meg rácz aladár, a világhírű cimbalomművész emléke előtt is.

/folyt köv/
8.15/ny

Tó gus

-18-

bb 17. / új zenei központok.....3.folyt/ny

veszprém megye zenei életének alakulásában döntő szerepet játszik a balaton közelsége, illetve az idegenforgalmi idény. a veszprémi vár barokkpalotájának környezetében az elmúlt évben európa sok neves kórusa, köztük angol, belga, dán, olasz német és svájci együttesek adtak nagyszabású hangversenyeket. keszthelyen és tihanyban, ugyancsak az idegenforgalmi idényben, több mint 30 komolyzenei hangverseny zajlott le zsufolt szék-sorok előtt. ezen a nyáron a keszthelyi balatoni múzeum oszlopcsarnoka és a keszthelyi szabadtéri színpad lesz - a veszprémi vár mellett - a legrangosabb zenei rendezvények színhelye. a koncertekre világhírű karnagyokat és szólistákat szerződtettek. a tihanyi apátság templomában folytatják a balaton külföldi vendégeinek állandó programjában tartozó orgonahangversenyeket. a veszprém megyei koncertek időpontja természetesen nem korlátozódik kizárólag a balatoni idényre. januárban például a tátrai vonósnégyes, majd a máv szimfonikus zenekar ad hangversenyt a megyeszékhelyen.

hosszu ideig eredménytelen erőfeszítések után örvendetes fellendülést mutat a zenei élet északmagyarország ipari központjában, miskolcon is. a város az utóbbi években már sokezer - tavaly például több mint 2.000 - fiatal kapott különböző foku zenei képzést. a rendszeres képzés itt is közvetlen összefüggésben van a zenekedvelők táborának növekedésével, a hangversenyek látogatottságának javulásával. tavaly már megközelítőleg 100 nagyzenekari rendezvényt tartottak a városban, s a legtöbbször elővetelben elkelték az összes jegyeket. a zenei érdeklődés növekedésének, elmélyülésének egyik legdöntőbb bizonyítékaként említik az illetékes közmuvelődési vezetők, hogy miskolcon már a közönsége van a kamarazenének is. az elmúlt évben megtartott mintegy 20 kamarazenekari koncertnek megközelítőleg mintegy 5.000 hallgatója volt. a zenei képzés kiszélesedése mellett ebben nagy szerepe van a sok ügyes kezdeményezésnek. ezek közé tartoznak a diósgyőri vár középkori, ugynevezett királynői lakosztályban tartott oratórium-estek. itt zajlott le vass lajos „mathias rex”, című oratóriumának ősbemutatója. sárospatakon a rákóczi vár lovagterme ad otthont a zenekari hangversenyeknek, de hangversenypódium lett az aggteleki baradla barlang egyik nagyterméből is. a miskolci szimfonikus zenekar a hagyományokhoz híven az idén is folytatja a miskolci nemzeti színházban hétfő esti hangverseny-sorozatát. a város zenei életében ujdonság lesz a kitűnő akusztikájú avasi műemléktemplomban megrendezendő „collegium musicum”, sorozat.

/folyt köv/
8.25/ny

-19-

Tó gus

bb 17. /uj zenei központok.....4.folyt/ny

a zenei hagyományokkal lényegében nem rendelkező komárom megyében az utóbbi évek legszembetűnőbb eredményének azt tartják, hogy a városokban sikerült kialakítani a zenét kedvelő törzsközönseget. nagy szerepük van ebben a megye kitűnő szimfonikus zenekarainak, továbbá a zeneiskoláknak és a zenebarátköröknek. a megyében a most folyamatban lévő évadban mintegy 70-80 komolyzenei hangversenyt tartanak, s a bérlettulajdonosok száma már meghaladja a 3 500-at. külön figyelemre méltó, hogy például tatabányán felnőtt bérlettulajdonosok többsége üzemi munkás. a fejlődést jól jellemzi az a tény, hogy 1962-ben még semmiféle szervezési módszerrel sem sikerült 170-nél több bérletet eladni. a nyári program kiemelkedő eseményei lesznek a kitűnő akusztikájú esztergomi bazilikában rendezendő orgonahangversenyek./mti

bb. 18. ferihegy forgalma

1 -don/gk/e hgy

1972. január 6.

csütörtökön a szokásosnál nagyobb forgalmat bonyolít le ferihegy. reggeli tájékoztatás szerint szerdáról csütörtökre virradóan a ködfüggöny felszakadt, így a menetrend szerinti járatok indulnak és fogadják a szomszédos országok repülőtereiről startoló gépeket. kilenc órakor indul prága repülőteréről az amszterdam - prága - budapest járat, amelynek érkezését 10 óra 10 percre várja ferihegy. a stockholm - berlin - budapest járat viszont még nem indult el a svéd fővárosból, mert berlint változatlanul köd borítja. a gép érkezésének időpontjáról nem tudnak tájékoztatást adni.

szerdán prága helyett ferihegy fogadta a kubai légitársaság havanna - prága járatát. a kubai repülőgép vissza indulásáról nem tudtak felvilágosítást adni, mert a prágai repülőtéren még meglehetősen rosszak a látási viszonyok. /mti/

bb. 19. közlekedési balesetek

1 -don/gk/e hgy

1972. január 6.

angyalföldön a váci ut és a huba utca kereszteződésében bereczk eleonóra 16 éves adminisztrátor és sánta mártia 15 éves gimnáziumi tanuló, budapesti lakosok szabálytalanul mentek át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte őket. bereczk eleonórát súlyos, sánta mártiát könnyű sérüléssel kórházba vitték.

/folyt.köv./
10.55/e

- 20 -

bb. 19. /közlekedési...folyt./e

kispesten a hunyadi tér és a hunyadi utca torkolatában csorba jános 50 éves trolibuszvezető személyautójával nem adott elsőbbséget és összeütközött egy pátkocsis tehergépkocsival. a balesetnél csorba jános és felesége, csorba jánosné 49 éves háztartásbeli, súlyos sérülést szenvedett. mindkettőjüket kórházba szállították.

a rottenbiller utca és a damjanich utca kereszteződésében endrődi pál 50 éves budapesti ügyintéző személyautójával nem adott elsőbbséget, s összeütközött egy 33-as autóbusszal, majd nekiment a rottenbiller utca 56. számú ház bejáratának. endrődi pált súlyos sérüléssel kórházba vitték.

kispesten a hunyadi utca és az esze tamás utca kereszteződésében bien lászló 26 éves budapesti gépkocsivezető személykocsijával szabálytalanul előzött és összeütközött egy másik személygépkocsival. a karambolnál bien lászló utasa, bíró zoltán 19 éves budapesti segédmunkás könnyű, valamint a másik személygépkocsi utasa, márton éva 16 éves budapesti iskolai tanuló súlyos sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították.

a 18. kerületben a vörös hadsereg utja és a schönherz zoltán utca torkolatában boros sándorné 81 éves budapesti nyugdíjas szabálytalanul ment át az uttesten és féktávolságon belül egy személygépkocsi elütötte. az idős asszonyt súlyos sérüléssel kórházba vitték. /mti/

bb. 20. „gyapot,, bazaltból

vid/e kz hgy

1972. január 6.

megkezdődött a bazaltgyapot próbagyártása a könnyűbeton és szigetelőanyagipari vállalat tapolcai üzemében. hazai előállítását a veszprémi vegyipari egyetem szilikát tanszékén oldották meg. a korszerű technológiai folyamat lényegében az ősi állapotot állítja vissza: a bazaltot - kohósítással - ismét folyékonyvá változtatják, tehát lényegében láva lesz belőle. ilyen állapotban egy centrifugába kerül, ahol a „gyapotszálak,, kialakulnak.

a rendkívül jó hang- és hőszigetelő bazaltgyapotot elsősorban az építőipar igényli. a hagyományos felhasználási mód mellett sikeresnek ígérkezően kísérleteznek bazaltgyapotból készülő kemény lemez előállításával is.

/folyt.köv./
11.37/e

TóM ut

- 21 -

bb. 20. /,,gyapot,,...folyt./e

a bazaltgyapot nagybani termelésére a könnyübeton- és szigetelőanyagipari vállalat már korábban megkezdte az üzemszerű kísérleteket. a fontos anyag gyártását - tekintettel a balaton-tól északra lévő lelőhelyekre - tapolcán kezdik meg.

az egy hónapig tartó próbaüzem után - terv szerint - január végén kezdik meg a vállalat saját beruházásából épített új üzemben a rendszeres termelést. a tapolcai üzem évente 10 000 tonna kapacitással dolgozik. /mt1/

...-

bb. 21. a szervezettség fokozásával növelik az árvédekezés időelőnyét - megjelent az országos árvíz- és belvízvédekezési szabályzat

1 sb/tr/e ie hgy

1972. január 6.

a magyar vízügyi szervezet részletesen értékelte a két évvel ezelőtti rendkívüli tiszavölgyi árvédekezés tanulságait, s a tapasztalatok felhasználásával az országos vízügyi hivatal elnökének rendelkezésére most kiadták az országos árvíz- és belvízvédekezési szabályzatot. az új szabályzat legfontosabb vonása, hogy a szervezettség fokozásával növeli a védekezés erőinek azt az időelőnyét, amelyet a veszély bekövetkezéséig a bajok elhárítására, megelőzésére fordíthatnak. a szabályzat öt fejezetben tárgyalja és határozza meg az eddiginél sokkal részletesebben, szélesebb körben a védekezés irányításának, a felkészülésnek, a védelem ellátásának, a védekezés megszűnését követő időszaknak, és a saját szervezettel védekező városoknak a feladatait.

fontos vonatkozása a szabályzatnak, hogy növelte a védekezési készütség fokozatainak számát. a figyelőszolgálatot jelentő elsőfoku készütség, majd a védekezés megkezdését elrendelő másodfoku és a fokozott védekezési feladatokra utaló harmadfoku készütség utáni új kategória a rendkívüli készütség. a veszélyeztetett területeken akkor kerülhet sor a rendkívüli árvédekezési készütségre, amikor az áradás a harmadfoku készütségre mértékadó vízszintet is meghaladja, és még további áradás várható, vagy ha az előrejelzések szerint olyan rendkívüli árvízveszély bekövetkeztével lehet számolni, amelynek elhárítása a vízügyi szervezet anyagi és műszaki erőit, felkészültségét meghaladja, tehát országos összefogásra, segítségre van szükség.

/folyt.köv./

11.50/e

- 22 -

Tó1245

bb. 21. /a szervezettség...folyt./e

kisebb folyón is előadódhat ilyen veszélyes helyzet, de megtörténhet nagyobb országrészben, mint két évvel ezelőtt a tiszavölgyében. ez az elv érvényesül a belvízvédekezési készütségek-nél is, tehát különösen nagy veszély esetén, amikor a belvíz már nagy területet elöntött, vagy az állandó belvízi szivattyutelepek összteljesítményének felét már kihasználták - vagy ilyen helyzetre számítani kell - ugyancsak sor kerülhet a rendkívüli belvízvédekezési készütségre.

a hazai vízügyi szervezet fontos célja, hogy ne csak a folyók felső szakaszain észlelt vízszintemelkedések, hanem már lehetőleg a vízgyűjtő területre hullott csapadék alapján vonhassanak le következtetéseket, megállapításokat a várható veszélyes helyzetek helyére, mértékére, időpontjára. különösen gyorsan alakulhatnak ki veszélyes helyzetek a folyók, patakok felső szakaszain, tehát az ország földrajzi adottságánál fogva főként a határmenti területeken. ezért a határmenti övezetben nagyobb anyagi, műszaki és emberi erővel rendelkező árvédelmi központokat alakítanak ki.

az országos szabályzattal egyidőben kiadták az árvíz- és belvízvédelmi kormánybiztosi törzs szervezeti és működési szabályzatát is. a védekezés egységének érdekében a vízügyi igazgatóságok is a kormánybiztosi törzsnek megfelelően alakítják ki saját védekezési törzsüket. így azonos elvek, módszerek, technikai eszközök és segédletek alapján zavartalanabb, gyorsabb intézkedésekre, beavatkozásra nyílik lehetőség.

az új rendelkezések fontos előírása, hogy a szabályzat nem tekinthető merev sémának, hanem az adott helyzetnek megfelelően az árvédelmi és belvédelmi törzs menetközben is változtathat a szervezetben, az országos vízügyi hivatal árvízvédelmi osztálya pedig az árhullámok levonulása után köteles javaslatot tenni a szükséges módosításokra, tehát a szabályzat eleve meghatározza, hogy nincs megállás az ár- és belvízvédelmi szervezet fejlesztésében. /mt1/

...-

bb. 22. versek a hajduságról

1 vid/e kz hgy

1972. január 6.

a debreceni alföldi nyomdában megkezdtek a ,,versek a hajduságról,, című könyv szedését. a mintegy 300 oldalon megjelent kötetben 80 költőnek a hajduságról, a hortobágyról, továbbá a bihari tájakról és emberekről szóló verseit gyűjtötték össze. /mt1/

...-

11.55/e

- 23 -

Tó1245

bb. 23. négyezer önkéntes tűzoltó hajdu-biharban

vid/e kz hgy

1972. január 6.

a hajdusági községekben, üzemekben megkezdődött az önkéntes tűzoltó testületek vezetőségének újjáválasztása. a legutóbbi négy évben hajdu-bihar megyében tovább szilárdult a testületek egysége, fokozódott aktivitásuk, összefogásuk. a szervezeti gyarapodást mutatja, hogy ma már több mint 4 000 tagja van hajdu-bihar megyében az önkéntes tűzoltó testületeknek. közmegebecsülésüket igazolja, hogy a legutóbbi tanácsválasztáson 167-en lettek közülük a helyi tanácsok tagjai. kiemelkedő tevékenységük megebecsülésének jele, hogy a nemzetközi tűzoltó versenyen hajdu-bihar megyei raj képviselte a magyar önkéntes tűzoltóságot. az elmúlt esztendőben országos versenyen öt raj szerzett 1.-3. helyezést.

a tisztújítás során a testület tagjai a községek, üzemek vezetőivel együtt értékelik az elmúlt négy év tűzrendészeti munkáját, s megbeszélik az új feladatokat. /mti/

bb. 24. gyermekbutorgyár épül lentiben

vid/e kz hgy

1972. január 6.

országosan keresett, s az üzletekben hiánycikként nyilvánított gyermekbutorok gyártására is berendezkedik a lenti fém-, fa- és szolgáltató ktsz. a gyermekbutorgyártást szolgáló munkacsarnokot a szövetkezet saját erejéből építi. terveik szerint még ebben az évben megkezdik a gyártást. új csarnokukból 52 gyermekbutor-garnitúra kerül ki naponta /mti/

bb. 25. rókavész zala megyében

vid/e kz hgy

1972. január 6/

néhány héttel ezelőtt veszett róka tűntek fel a zalavölgyi községekben. a köjál felhívására a vadásztársaságok erőteljes rókairtásba kezdtek, de a járványszerű veszettséget nem sikerült megszüntetni. a róka-veszettség lényegében már az egész megyére kiterjedt, a veszett állatok bemerészkednek a falusi portákra, megfertőzik a háziállatokat, elsősorban is a kutyákat és a macskákat. a zala megyei köjál a veszettség felszámolására a megye egész lakosságához fordult, mindenkit felhívott, ahol éri, irtsa a szelidnek látszó, de az emberi életre is veszélyes veszett rókaikat. /mti/

12.00/e

- 24 -

TóM24

bb. 26. időjárásjelentés

hgy/e

1972. január 6.

a meteorológiai intézet jelenti január 6-án, csütörtökön 12.00 órakor:

párás, az évszakhoz képest enyhe idő

európa időjárásában az elmúlt 24 óra folyamán lényeges változás nem történt. finnországban és a szovjetunió európai területén folytatódik a hideg, téli időjárás. európa többi részén viszont még mindig enyhe, párás, éjszaka és délelőtt sokfelé ködös, ködszítalásos az idő. a kárpát-medence is ehhez az időjárási zónához tartozik, így hazánkban egyelőre folytatódik az évszakhoz képest enyhe idő.

hazánkban szerdán erősen felhős, párás, helyenként ködös idő volt. sokfelé esett az eső, havaseső, hó. a lehullott csapadék mennyisége általában 6 milliméter alatt maradt, de vácon 7 milliméter hullott. az erősen párás, ködös helyeken napközben sem mértek mínusz 1, plusz 1 foknál magasabb hőmérsékletet, a kevésbé párás részeken viszont 4-6 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalban az ország területén plusz 2 és mínusz 6 fok közötti hőmérsékleteket mértek. a mátra magasabb csúcsain 7-10 centiméter közötti összefüggő hóréteg található. délelőtt országsszerint folytatódott az erősen felhős, párás, helyenként ködös, ködszítalásos idő. a hőmérséklet 11 órakor 0 és plusz 3 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1.5 fok volt, a százéves átlagnál 2.6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: erősen felhős, párás, helyenként ködös, az évszakhoz képest még mindig enyhe idő. néhány helyen ködszítalás, kisebb eső, havaseső. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, mnusz 5 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 1, plusz 4 fok között.

távolabbi kilátások hétfőig: párás, ködös idő. erősödő éjszakai lehülés. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek mínusz 1, mínusz 7 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek mínusz 2, plusz 3 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható, az időszak végén.

a duna vízállása budapestnél 143 centiméter. /mti/

13.27/e

- 25 -

TóM24

bb. 27. elhunyt bán ernő,

hgy/e

1972. január 6.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. hamvasztás utáni bucsuztatása január 10-én, 14.00 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 9., és 11. kerületi bizottsága,
partizánszövetség

/mti/

bb. 31. csaknem egymilliárd forint pest megye ivóvízhálózatának fejlesztésére - felavatták a nagykátai vízművet

vid/gö/e kz hgy

1972. január 6.

pest megye legkorszerűbb vízművét avatták fel csütörtökön nagykátán. a 30 millió forintos beruházással épült létesítményt többek között ellátták fagyásgátló és vastalanító berendezéssel. a túlnyomórészt társadalmi összefogással létesült vízmű 31 kilométer hosszúságú vezetékhalózata a nagyközség csaknem 10 000 lakóját látja el ivóvízzel. az avatási ünnepségen megjelent cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára, dr. mondok pál, a megyei tanács elnöke, illés györgy, az országos vízügyi hivatal vízellátási és csatornázási főigazgatójának vezetője, ott voltak a nagykátai járás és a nagyközség állami-, párt és tömegszervezeteinek vezetői. dr. mondok pál avatóbeszédében többek között elmondotta, hogy az ország legnépesebb megyéjében a harmadik ötéves terv idején 758 kilométerrel bővült a vízvezetékhalózat, s így ma már naponta 35 000 köbméter ivóvízzel többet kap a lakosság, mint korábban. ez a jelentős fejlesztés azonban csak enyhítette a megye helyzetén, ezért a negyedik ötéves terv idején a korábbinak háromszorosát - 972 millió forintot - költenek az ivóvízellátás javítására. többek között 1159 kilométer új vezetékot fektetnek le, a napi víztermelő kapacitást pedig 90 000 köbméterrel növelik. /mti/

13.50/e

- 26 -

10/14²⁰

bb 29. nád - nádudvarról

vid/kz/ny hgy

1972. január 6.

több mint kétszáz ezer kéve nád betakarítására készültek az ország legnagyobb közös gazdaságában, a nádudvari vöröscsillag termelőszövetkezetben. a hortobágy széli községet körülölelő kösely medrének gazdag termése ma már egészen más célt szolgál mint akár néhány évtizeddel ezelőtt is. a felszabadulás előtt a tízezer lakosu falu kubikosai, napszámosai, kisparrasztjai vályogfalu, csaknem teljes egészében náddal fedett kis házakban laktak. a közös gazdaság erősödésével fordított lett az arány: a házáknak alig 10-15 százaléka nádtetős - nádudvaron.

az értékes nádat évek óta a szövetkezet üzembén dolgozzák fel: nádpallót, stukatur hálót készítenek belőle gépekkel. ezzel foglalkoztatni tudják a csökkent munkaképességű tagokat is. /mti/

bb 30. husz éve nyilvánították várossá törökszentmiklóst

vid/kz/ny hgy

1972. január 6.

törökszentmiklós, szolnok megye legfiatalabb városa, husz évvel ezelőtt, 1952 január 6-án kapta meg a városi rangot. a mezőgazdasági jellegű egykori nagyközség, két évtized alatt erőteljesen fejlődött, s ma már jelentős ipari központ.

a város kommunális fejlesztése során bevezették a földgázt és megkezdték az olcsó fűtőenergia ipari és háztartási hasznosítását. a lakosság társadalmi munkája is sokat tett a városias külső megteremtéséért. a megye hét városának községfejlesztési versenyét több ízben megnyerték. többek között gyönyörű strandfürdőt és csónakázó tavat építettek társadalmi erőből.

a városnak hírneves mezőgazdasági szakközépiskolája, technikum, gimnáziuma van. mezőgazdasági üzemei országos hírnévre tettek szert, résztvesznek a magyarországi fao program megvalósításában is. a város kialakulása óta lélekszáma is gyarapodott, ma már meghaladja a husz ezret. /mti/

13.55/ny

-27-

10/14²⁰

bb. 32. veres péter sirjánál

t ró/tm/e hi hgy

1972. január 6.

csütörtökön a mező imre uti temetőben családtagok, barátok, pályatársak, politikai és kulturális életünk képviselői emlékeztek veres péterre, születésének 75. évfordulóján.

darvas józsef, az írószövetség elnöke emlékbeszédében kiemelte: veres péter végig megőrizte szellemi, világnézeti elkötelezettségét osztálya, a szegényparasztság és a szocializmus eszméje iránt. felelősen élő ember volt, akiről ezzel a ránk hagyományozott felelősséggel emlékezünk meg születésének 75. évfordulóján.

a sirt az mszmp központi bizottsága, a hazafias népfront országos tanácsa, a művelődésügyi minisztérium, a magyar írók szövetsége és a petőfi irodalmi múzeum képviselői koszorúzták meg.
/mti/

...-

bb. 28. százhuszonöt éves a pest-szolnoki vasutvonal

vid/kz/rj hgy

1972. január 6.

százhuszonöt évvel ezelőtt, 1847-ben nyitották meg a pest-szolnoki vasutvonalat. ezzel új fejezet kezdődött szolnok gazdasági életében. a vasút végállomását a tiszapartján alakították ki, s ez lehetővé tette a gőzhajókkal szolnokra szállított buza és más mezőgazdasági termékek könnyű átrakását gyors budapestre szállítását. a város akkori vezetősége és lakossága teljes erővel támogatta a vasutépítők munkáját. ekkor épült meg az indóház, a fűtőház, amelyek ma is eredeti formájukban állnak.

az elmúlt 125 év alatt az ország egyik jelentős vasuti csomópontja alakult ki szolnokon. most az évforduló idején már üzemel az új automatikus rendszerű nagy rendezőpályaudvar és épül az ország legkorszerűbb vasuti személypályaudvara. a csaknem egy milliárd forintos beruházással alagutakon megközelíthető pályatesteket, impozáns felvételi épületet, postaépületet, utasellátó komplexumot építenek. az első pest-szolnoki vasút megnyitásáról megemlékeznek a városban a szolnoki damjanich jános múzeum a jubileumi ünnepség alkalmából megrendezi a „szolnoki vasút 125 éve,” című kiállítást. /mti/

..-

bb. 33. kisüzemi módszerek nagyüzemben - a kertészeti termelés visszaeséséről tárgyalt a győr-sopron megyei tanács vb

vid/kz/rj hgy

1972. január 6.

győr-sopron megye tanácsának végrehajtó bizottsága csütörtökön győrről megtartott ülésén a megye zöldségtermelésének helyzetét és várható alakulását vizsgálta meg. a kisalföldön mint rámutattak, 1968-tól az elmúlt év végéig fokozatosan csökkent a felvásárolt zöldségfélék mennyisége. a szakemberek véleménye szerint a helyzet a nagyüzemi zöldségtermelés megoldatlanságával magyarázható: az üzemek többségében még ma is lényegében kisüzemi módszereket alkalmaznak. ezt a megállapítást mind a munkák végzésére, mind pedig a vezetésre jellemzőnek mondták.

/folyt.köv./

15.40 rj

- 29 -

1505

bb. 33. / kisüzemi módszerek... 1. folyt./rj

megállapította a végrehajtó bizottság azt is, hogy az üzemek különféle okokból - kevés gépet alkalmaznak, rámutattak továbbá, hogy egy-egy üzem 8-12 fajta zöldségfélért termel s így a speciális gépeket nem tudja kihasználni. a zöldségtermelés visszaesésének egyik okaként bírálták az üléseken, azt, hogy a vetőmagot szállító szervek nem minden esetben a talajnak és a klímának megfelelő zöldségfajtákkal látják el a gazdaságokat, s nem adják meg az új fajták termesztéséhez szükséges technológiai utasításokat sem. javasolja az illetékes szerveknek, hogy palántázó, betakarító és válogató gépek beszerzéséhez legalább középlejáratu hitelt biztosítson az állam a közös gazdaságoknak. helyesnek tartanak, ha az országos fajta kísérleti intézet a fajta kísérletek eredményeiről teljeskörű leírást adna a gazdaságoknak. végül felhívták az üzemek figyelmét arra, hogy 20-150 holdas kertészetekben csak egy-két zöldségfélért termeljenek, ahol a meglévő, vagy beszerezhető gépeket gazdaságosan tudják alkalmazni. /mti/

--

☞ gazdaságosan

bb. 34. módosította beruházási programját a szombathelyi máv igazgatóság

vid/kz/rj hgy

1972. január 6.

felülvizsgálta és több módosítást hajtott végre a negyedik ötéves terv időszakára szóló beruházási programján a szombathelyi máv igazgatóság. az eredetileg tervezett évi 300 millió forint helyett 240 millió forintos átlagos évi keretet állapítottak meg. ezután szolidabb formában építik át az állomásokat. elhalasztanak minden olyan magas építést, ami nem függ össze a dieselesítéssel, a korszerű biztosító berendezések létesítésével és a dolgozók szociális ellátásával. később készítik el a tervezett, eléggé költséges aluljárókat, magas- és sziget peronokat, annál is inkább, mivel a jelenleg közlekedő kocsik konstrukciójának egyelőre úgy is megfelelnek az alacsony peronok.

a kisebb beruházási összegből átmenetileg kevesebb jut a vágányok és a biztosító berendezések korszerűsítésére. felfüggesztették a nagyon pénzigényes hidépítéseket is. /mti/

v

--

15.50 rj

- 30 -

1600

bb. 35. megállapodás a magyar-algériai kereskedelmi árulistákról

t/sl/rj ie hgy

1972. január 6.

domokos mátyás, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője és abderrahmane cheref, az algériai kereskedelmi minisztérium főosztályvezetője csütörtökön budapesten aláírta a három évre szóló kereskedelmi árulistákat, amelyek a decemberben aláírt hosszulejáratu kereskedelmi megállapodáshoz kapcsolódnak.

az árulistákat tartalmazó mostani kiegészítő megállapodás aláírásánál jelen volt dr. szalai béla külkereskedelmi miniszter-helyettes, ali abdellaoui, az algériai demokratikus és népi köztársaság magyarországi nagykövete, valamint a magyar külügyminisztérium és külkereskedelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa.

az egyezmény elősegíti a kereskedelmi forgalom rendszeres, tervszerű emelését, és kedvező alapot teremt a hosszulejáratu vállalati üzletkötésekhez. magyarországon a többi között nyersfoszfátot, narancsot, színesérc koncentrátumokat, sört, datolyát, narancslét, parafát, kohászati termékeket, műanyag alapanyagokat vásárol algériától évente növekvő mennyiségben. ugyanakkor algériába különféle textilanyagokat, gyógyszereket, acél- és alumínium hengerelt árukat, elektromosipari gépeket, távközlési és kórházi berendezéseket, műszereket, darukat, árammérőket, izzólámpákat exportálnak a magyar vállalatok.

megállapodtak abban is, hogy a két ország a jövőben intenzívebben népszerűsíti exportra kínált áruit magyarországon, illetve algériában. /mti/

--

bb. 38. götz jános szobrászművész bucsuztatása

t/ro/rj hi hgy

1972. január 6.

csütörtökön a farkasréti temetőben családtagok, barátok és pályatársak mély részvétellel vettek búcsút götz jános fiatalon elhunyt szobrászművésztől. az ígéretes tehetségű alkotót a magyar képzőművészek szövetsége nevében kiss kovács gyula, munkácsy-díjas szobrászművész, a barátok és a fiatal képzőművészek stúdiója nevében kutas lászló szobrászművész bucsuztatta. götz jánost hercegguton, szülőfalujában temetik majd el. /mti/

--

16.00 rj

- 31 -

: 1600

bb 39. „Locsogó,, vizkereszt - jó termés?

1 jf/gk szb 1e

1972. január 6.

a régi mondás azt tartja, ha „Locsog a vizkereszt,, , ha a keréknyomokban feltűnik a víz, akkor abban az évben jó lesz a termés. ami az időjárást illeti, idén is ez a helyzet, de vajon van-e a hagyománynak valamilyen tudományos alapja, hogyan vélekednek a mezőgazdászok a mostani enyhe időről?

az mti munkatársának a mém szakemberei elmondották, hogy a rendkívüli időjárás - a januári esőzések és az enyhe idő - eddig hasznára volt az őszi vetésű növényeknek, amelyek decemberben és az újév első napjaiban jó „kondícióban,, várták a tél hátralevő heteit és a kitavaszkodást. az esőzésekre ráadásul nagy szüksége is volt a földeknek, a december ugyanis csapadék-deficittel zárult, két hét alatt országosan csak 2-3 milliméternyi csapadék esett, jóval kevesebb a sokévi átlagnál. a januári esőzések 4-én és 5-én javították a helyzetet, hiszen a dunántul egyes vidékein 20 milliméternyi csapadék hullott. a duna-tisza közén is esett az eső, 2-4 milliméter csapadék áztatta a földeket, az északi hegyvidéken és a tiszántulon azonban ezuttal nem volt „kegyes,, a természet. továbbra is szükségük van azonban a növényeknek a csapadék-utánpótlásra. ha ezt megkapják, akkor igazat jelenthet a hagyomány, legalább ami azt illeti, hogy a téli csapadék igen nagy hasznára van az őszi vetésű növényeknek.

az enyheségről azt tartják, hogy plusz 5 fokos hőmérsékleten a növényi vegetáció folytatódik, tehát decemberben és januárban gyakorlatilag „életben voltak,, a növények. a vegetáció csak akkor áll le, ha fagypontra süllyed a hőmérséklet, ekkor kezdik meg a gabonafélék is az ugynevezett áttelelést. ha ez a folyamat hirtelen hőmérséklet csökkenéssel, tehát váratlanul betörő nagy hideggel kezdődik, akkor kárára van a növényeknek, különösen, ha nincs hótakaró a földeken. a mezőgazdászok szerint ezért most az volna jó, ha a csapadék „kifizetése,, után fordulna csak igazán téliesre az idő, hogy a növényeknek legyen idejük alkalmazkodni a hőmérséklethez.

⊕ adosság

a mélyszántások egyébként országszerte befejeződtek. a gazdaságok kihasználták a jó időt, és heteken át szünet nélkül járatták a határokon a traktorokat. a jól felszántott talajok megfelelő magágyat nyújtanak majd a tavaszi vetésű növényeknek, és ez a szakemberek szerint legalább annyit „ér,, , mint a vizkereszt-napi csapadék. /mti/

--

-32-

16¹⁵

bb 40. Ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága

t pr/fk szb hi

1972. január 6.

kállai gyulának, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a hazafias népfront országos tanácsa elnökének vezetésével csütörtökön a parlament delegációs termében ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága. a tanácskozáson a nemzetközi helyzet és az európai politikai élet aktuális kérdéseivel, valamint az európai népek közgyűlésének előkészítésével foglalkoztak.

kállai gyula megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy Európában az események fő vonala a reményt és a bizalmat alapozza meg mindenkiben, akinek sokat jelent a kontinens békéje, biztonsága, jövője - még akkor is, ha nem lebecsülendő erőik nehezítik ezt a sokat ígérő fejlődést.

- tudatában vagyunk annak - mondotta a továbbiakban -, hogy az európai biztonságért folytatott harc elválaszthatatlan része annak a küzdelemnek, amelyet a szocialista országok hosszú évek óta vívnak a békés egymás mellett élés elvének megvalósításáért. a jelenlegi világhelyzetben Európában érlelődtek meg leginkább a politika érvényesítésének feltételei, de szükségessége is, tekintettel arra, hogy itt huzódnak a két szembenálló világrendszer fő erővonalai. a szocialista országok az európai kontinens világpolitikai jelentőségét felismerve törekedtek a biztonság és együttműködés akadályainak felszámolására, a biztonságot és együttműködést elősegítő körülmények megteremtésére. e törekvések az évek során növekvő támogatásra találtak a világ szabadságszerető népeinek sorában és azoknál a kormányzati tényezőknél, amelyek politikájukban egyre inkább számolnak - vagy kénytelenek számolni - a realitásokkal. minden előre tett lépés Európában - jótékony hatást gyakorol az egész nemzetközi helyzetre.

- európa sorsáért érzett felelősségünk ugyanakkor nem jelentheti, s nem is jelenti azt, hogy közömbösek lennénk a világ más tájain zajló és súlyos aggodalmat tápláló eseményekkel szemben. lelkiismeretünk, felelősségérzetünk diktálja: tevékenységünket abban a tudatban folytassuk, hogy az, Európán keresztül, része a nemzetközi élet alakulásának, attól elválaszthatatlan. /folyt.köv./

16.10/szb

-33-

16¹⁵

bb 40. /ülést tartott... 1. folyt./-szb

ezért szükséges foglalkoznunk a kontinens földrajzi határain túli eseményekkel is. mélységes meggyőződésünk, hogy földünkön az emberiség sorsdöntő lépéseket tesz előre a társadalmi haladás útján, a háború megszüntetéséért. a szocialista közösség egyre erőteljesebben harcol a béke fenntartásáért, amelyhez népek és nemzetek növekvő sora kapcsolódik ma már minden kontinensen. az emberiség rendelkezik mindazzal, amivel e célt elérheti - az egyre erősödő szocialista világgal, a történelmi harcát vivő nyugati kommunista és munkásmozgalommal, s az antiimperialista nemzeti felszabadító mozgalom sok százmilliós erejével. bármerre nézünk a világban, még jelentékenyek azok az erők, amelyek semmibeveszik a népek érdekeit, tüzzel-vassal, demagógiával, megvesztegetéssel védelmezik a kizsákmányolók uralmát, rágalmaikkal a társadalmi haladás, a szocializmus eszméit, üldözik a haladó gondolkodású embereket. napjainkban a nemzetközi reakció ilyen politikájának élén vagy háttérben mindenütt az amerikai imperializmus áll. ez az embertelen, a népeket mélységesen lebecsülő politika ma a béke, a haladás, a szocializmus első számú és - a történelemben utolsó, de - leghatalmasabb ellenfele. az összefogás vele szemben ezért a kor kárlehetetlen parancsa, minden nép és nemzet alapvető érdeke.

- megelégedéssel látjuk, hogy ennek az összefogásnak szükségességét egyre jobban és egyre többen ismerik fel a világban. ebben döntő szerepe van a szocialista országok, mindenekelőtt a szovjet-unió békepolitikájának, s a világ haladó erőinek. egyre nagyobb tömegek lépnek fel azért, hogy a világot megszabadítsák a háborúktól, s az erőszak helyett a politikai rendezést tegyék a nemzetközi élet gyakorlatává. ezek az erők a békés egymás mellett élés elvének érvényesítéséért küzdenek, s ezt a folyamatot az imperializmus már nem képes megállítani. nem, mert kiszélesedett - gyakorlatilag az emberi társadalom egészére kiterjedt - az érdekeltség a békére, a biztonságra, a kölcsönösen előnyös, gyümölcsöző együttműködésre. ezt az érdekeltséget ma már nemcsak a szocialista országok, nemcsak a kommunista és munkáspártok vallják és hirdetik, hanem egyre több polgári párt, vallásos mozgalom, sőt tőkés kormány is felismeri. ezért mondhatjuk, hogy nemzetközi politikánkban a cél ma a békés egymás mellett élés elvének teljesebb, vagy teljes érvényrejutása.

- a világban folyó nagy küzdelmek közös, jellemző vonása: törekvés az antiimperialista, haladó erők összefogására, törekvés a szocialista világgal való összefogásra! /folyt.köv./

16.15/szb

-34-

t

bb 40. /ülést tartott... 2. folyt./-szb

ennek a folyamatnak vagyunk szemtanúi indokina népeinél, amelyek fegyveres harcot folytatnak nemzeti függetlenségükért és szabadságukért. ez az erőfeszítés jellemzi - ha néha következtelenül, felemásan, ellentmondásosan is - az arab népek imperializmus elleni harcát. ez érvényesül mind erőteljesebben afrika független országában és fegyveres felszabadító mozgalmaiban, s ez az összefogás vagy az erre való törekvés jelentkezik latin-amerikában is.

- a világ békéjét még mindig a vietnami nép, az indokina népek elleni amerikai agresszió veszélyezteti leginkább. a tömeges népirtásra, a terrorista bábressimek támogatására, a független, szocialista vietnami demokratikus köztársaság elleni terror-bombázásokra nincs és soha nem lesz semmiféle mentsége az egyesült államok kormányának. a „vietnamizálás”, ködösen fogalmazott, valójában pedig nagyon is embertelen politikájának lényege a terrorbombázások révén félreérthetetlenül világos lett: ez a politika az indokina népek szabadságtörekvései elleni féktelen gyűlölet politikája, amely teljes bizonyossággal történelmi zsákutca az egyesült államok számára. az egész haladó világ újra és újra, egyre határozottabban követeli az amerikai kormánytól, hogy vessen véget a szégyenteljes agresszióknak, adjon világos, érdemi választ a délvietnami ideiglenes forradalmi kormány hétpontos javaslatára, vonja ki csapatait indokinából és szüntesse meg a senkit sem képviselő dél-vietnami bábrendszer támogatását. meggyőződésünk, hogy a vietnami nép, az indokina népek végül is győzni fognak. minden erőnkkel segítjük őket ebben.

- elítéljük azt a képmutató magatartást is, amelyet az amerikai kormány tanúsít az izraeli agresszió fenntartásában, a közel-keleten. a biztonsági tanács, az ENSZ közgyűlés világos határozatai, az arab országok nagy részének konstruktív törekvései ellenére sincs előrehaladás a válság igazságos politikai rendezésében. a történelmi felelősséget ezért az amerikai és az izraeli kormánynak kell viselnie. a szocialista országok politikáját változatlanul az internacionalizmus határozza meg - támogatjuk az imperialista agresszió ellen küzdő arab népeket és kormányukat, helyeseljük következetes törekvésüket a politikai megoldásra és vitathatatlanul tartjuk jogukat megszállt területeik felszabadítására. meggyőződésünk, hogy az agresszorokat rá lehet kényszeríteni a megszállt területekről való visszavonulásra, ha összefognak az összes haladó, antiimperialista arab erők, ha szorosabbra fűzik együttműködésüket a szocialista világgal, ha nem tűrik meg a soraikat gyengítő szovjet- és kommunistaellenességet, ha megtalálják az együttműködés lehetőségeit az agresszió ellen fellépő, haladó izraeli erőkkel. a szocialista országok szilárd támaszai lesznek a jövőben is közel-kelet haladó, antiimperialista erőinek. /folyt.köv./

16.20/szb

-35-

bb 40. /ülést tartott... 3. folyt./-szb

- érdekes folyamat kibontakozásának vagyunk tanúi Latin-amerikai földjén is, ahol éles harc folyik a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért. Chilében a baloldali egységfront békés uton való hatalomrajutása a legjelentősebb fordulat a kontinensen a kubai forradalom győzelme óta. Bebizonyosodott, hogy a fegyveres út mellett a népi forradalom győzelmének viszonylag békés útja is lehetséges Latin-amerikában. A népi kormány egy év alatt olyan intézkedéseket tett, amelyek az amerikai és az amerika-barát reakciós erők dühödt ellentámadásait váltották ki. A kormány megkezdte a monopóliumok korlátozását, államosította a magánbankokat és bizonyos nagyipari üzemeket. Megkezdte a réz-, a vas- és salétrombányák államosítását, a földreform végrehajtását. Hatékony erőfeszítéseket tesz a nagyarányú infláció leküzdésére, a dolgozók érdekeit szolgáló szociális és bérintézkedések bevezetésére.

- a chileihez hasonló egységtörekvéseket találhatunk más Latin-amerikai országban is. Uruguay-ban, bár a december eleji választásokon a nemrégben született „széles front”, még nem győzött, eredményei azt mutatják, hogy ez a népi tömörülés az ország harmadik politikai erejévé vált. E frontban a kommunistáknak nagy befolyásuk van. A chilei népi egység győzelme Venezuelában is elősegítette a néppront megalakulását. Részvevője több polgári párt és csoportosulás, amelyek elítélik a kormány amerika-barát politikáját, s a kommunisták kezdeményezésére antiimperialista harci programban egyeztek meg. A kolumbiai baloldali erők is felismerték, hogy szükséges és lehetséges a népi egység kialakítása, mert az ország csak ennek segítségével képes megszabadulni az imperializmus elnyomása alól. E néhány példa is azt mutatja, hogy az imperializmus politikája az amerikai kontinensen is kudarcra van ítélve, és tovább növeli az egyesült államok imperialista uralkodó köreinek felelősségét a Latin-amerikai népek szenvedéséért.

- európa politikai helyzetének alakulása az általános világ-helyzet alakulásának egyik meghatározó tényezője. Európában a biztonságért és együttműködésért folytatott harc nyilvánvalóan biztató sikereket ért el. Szocialista és európai ország lévén, ebben különösen érdekeltek vagyunk. A szocialista közösség tagjaként felelősséget vállaló érdekeltek vagyunk az általános enyhülésben, a világbéke megszilárdításában. Megelégedéssel látjuk az európai biztonság feltételeinek kedvező alakulását, s tevékeny részt vállalunk e nagyjelentőségű cél további előmozdításában is.

/folyt.köv./

16.25/szb

-36-

16.25

bb 40. /ülést tartott... 4. folyt./-szb

- sok minden történt már eddig is az európai biztonság és együttműködés érdekében. Szerződést kötött a Szovjetunió és Lengyelország a német szövetségi köztársasággal; négyhatalmi egyezményt írtak alá nyugat-berlinről; megállapodások születtek a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság, valamint az NDK és a nyugat-berlini szenátus között. Kibontakozóban van az európai biztonsági konferencia létrehozása a kialakult európai helyzet, a jelenlegi európai határok sérthetlensége, az erőszakról való lemondás alapján. Nagy erőfeszítéseket teszünk a leszerelés előmozdítása érdekében. A szocialista országok békepolitikájának jelentős eredményei ezek, olyan eredmények, amelyek mindkét fél számára előnyösek.

- akarjuk e pozitív folyamat folytatását: az említett szerződések ratifikálását és életbeléptetését; a német demokratikus köztársaság teljes nemzetközi jogi elismerését; a két német állam egyidejű felvételét az ENSZ-be; az európai biztonsági értekezlet összehívását még ebben az évben. Az európai népek, mint elsőszámú érdekeltek, bizonyára ugyanezt akarják. A nyugati országokban azonban jelentős erők másakat akarnak; akadályozzák, fékezik, lassítják e folyamatot. Ezek politikai leküzdése nemcsak a szocialista országok kormányainak, de az európai népeknek is alapvető érdekük.

- megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy az európai társadalom legkülönbözőbb erői - munkások, parasztok és értelmiségiek, fiatalok és felnőttek, nők és férfiak, kommunisták, szocialisták, szociáldemokraták és keresztény-demokraták, világi és egyházi szervezetek - növekvő aktivitással munkálkodnak a biztonság és az együttműködés európaijának megteremtésén, s erősödnek azok a törekvések is, hogy ezek a különböző társadalmi erők egymással szót értve, közösen keressék a konstruktív lépések lehetőségeit. Ez utóbbinak figyelemre méltó példáit ismerjük. 1971 októberében Rómában, európa hadviselői, a nácizmus üldözöttei, s az ellenállók szervezetei tartottak európai találkozót. Ezen a találkozón olyan emberek jutottak közös nevezőre a kontinens békéjéért, biztonságáért, jövőjéért érzett és vállalt felelősség alapján, akik néhány évtizeddel ezelőtt fegyveresen szembenálltak egymással. 1971 novemberben Firenzében az európai országok fiataljainak képviselői találkoztak, hogy kicseréljék nézeteiket európa - s benne saját maguk - jelenéről, jövőjéről. Ezen a konferencián a legkülönbözőbb társadalmi osztályokhoz tartozó, különböző politikai felfogást és világnézetet valló fiatalok vettek részt - de abban egyetértettek, hogy kontinensünkön biztosítani kell a békét, s a népek között a kölcsönösen előnyös együttműködést. Véleményüket közös nyilatkozatban tárták a nyilvánosság elé.

/folyt.köv./

16.30/szb

-37-

16.30

bb 40. /ülést tartott... 5. folyt./-szb

- hosszabb ideje folyik a vita az európai szervezett dolgozókat képviselő szakszervezetek európai találkozójának szükségességéről. ilyen találkozó jelentősége igen nagy lenne. sok nehézséggel találkoznak azok, akik ebben az akcióban érdekeltek, sok a meg nem értés, a gyanakvás, sok a formákhoz ragaszkodás a „politika-mentesség”, érdekében. de az a tény, hogy a gondolat megszületett, hogy eszmecserék folynak róla, máris pozitívan értékelhető. december első felében oslóban ülésezett a béke-világtanács európai bizottsága, témája szintén kontinensünk jövője volt. folytathatnánk a sort a lezajlott nőtanácskozásokkal, újságírók, jogászok, tudósok és más szakemberek megbeszéléseivel, hívők és kommunisták, szociáldemokraták és kommunisták „párbeszédeivel”, - a közös vonás bennük azonos: felelősségérzet és tenniakarás.

- a felelősség nagy, a tennivaló sok. ez a felismerés vezet azokat is, akik újabb nagyszabású társadalmi akcióra készülnek: az európai népek közgyűlésének összehívására. bizottságunk ennek az akciónak szorgalmazója és tevékeny részese. munkánk lényege ennek az akciónak a segítése, mert céljai azonosak népeink, az európai népek, a világ népeinek céljaival. bizottságunk az európai biztonság és együttműködés nevet viseli, de felelősségünk a béke és biztonság oszthatatlanságára épül, s így nem korlátozódik csak Európára. törekvéseinkkel a világ más térségeiben is a békét, a biztonságot, a társadalmi haladás ügyét akarjuk elősegíteni. ezért követeljük, hogy mindenütt számolják fel az imperialista agreszsiókat. ugyanakkor meggyőződésünk, hogy európa biztonsága döntő hozzájárulás lesz az egész világ biztonságához - zárta beszédét kállai gyula.

a bizottság ezután meghallgatta garai róbert beszámolóját az európai népek közgyűlésének előkészületeiről, megvitatta és elfogadta az 1972 január 11-13. között brüsszelben, a közgyűlés előkészítésével foglalkozó értekezleten képviselendő magyar álláspontot.

a beszámolókat felszólalások követték. dr. bartha tiber református püspök a béke-világtanács európai bizottságának közelmúltban tartott oslói, a kontinens biztonságával foglalkozó üléséről tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit. pethő tiber újságíró, az országos béketanács alelnöke a leszerelésről tanácskozó nemzetközi társadalmi bizottság moszkvai üléséről, illetve a februárban megtartandó vietnami szolidaritási világkonferencia előkészületeiről számolt be. /folyt.köv./

16.35/szb

-38-

16.35

bb 40. /ülést tartott... 6. folyt./-szb

dr. bognár józsef akadémikus a különböző országokban működő békeintézetekkel való együttműködésről, valamint a kelet-nyugati párbeszéd gazdasági vonatkozásairól beszélt; simon péterné, az egyesült izzó szocialista brigádvezetője pedig arról a politikai tevékenységről számolt be, amelyet munkahelyén végeznek a béke és biztonság kérdéseivel kapcsolatban.

az ülésen a bizottság alelnökévé választották dr. bartha tiber református püspököt, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának elnökét; duschek lajosné, a szakszervezetek országos tanácsának titkárát; makoldi mihályné kossuth-díjas pedagógust, a magyar nők országos tanácsa és a magyar szolidaritási bizottság alelnökét; szabó imre kossuth-díjas akadémikust, a jogtudományi intézet igazgatóját és várnai ferenc újságírót, a népszabadság rovatvezetőjét. a bizottság titkárává garai róbertet, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettesét, az országos béketanács elnökségi tagját választották meg. ⊕ állami és

a tanácskozáson végezettel négytagú delegációt jelöltek ki, amely a magyar nemzeti bizottság képviselőjében részt vesz az európai társadalom küldötteinek január 11-13. között brüsszelben tartandó konzultatív értekezletén. a küldöttség vezetője dr. bartha tiber református püspök, tagjai: duschek lajosné, a szot titkára, dr. perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora és garai róbert, a bizottság titkára.

az ülés kállai gyula zárszavával ért véget. /mti/

--

bb. 39. újból termel az algyői 277-es duplakut

vid/kz/rj hgy

1972. január 6.

az elmúlt év végén gázkitörés történt az algyői olajmezőn: a 277-es számú különleges kiképzésű kut, szabadult el, a kitörést néhány nap alatt elfojtották s nyomban megkezdtek a helyreállítást. ez is gyors munkát kívánt. a többféle szempontból is különlegességnek számító kut ugyanis egyrészt „tagja”, egy ugynevezett bokorfurással kialakított kut-csoportnak, másrészt pedig a rétegenergiát pótló vízvisszanyomásra kialakított kut-rendszernek is. két termelőcső helyezkedik el benne. az egyik az olajat hozza fel a felszínre, a másik pedig vizet nyomtat a mélybe. a víz visszapréselésével az olajat „önmagától”, felhajtó rétegnomás csökkenését akadályozzák meg.

a kitörés után sikerült a sérült bélésű csövet mintegy 500 méteres mélységből kiemelni és ujjal pótolni. a helyreállítás után átadták a kutat a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat dolgozóinak, akiknek irányításával üzembehelyezték, s megkezdte kettős feladatának ellátását. /mti/

--

- 39 -

14.30

bb. 37. egyetemi felvételi vizsgákra előkészítő tanfolyamok szegeden

vid/fm/rj hgy

1972. január 6.

csütörtökön szegeden befejeződött az a négynapos tanfolyam, amelyen fizikai dolgozók gyermekeit készítették fel matematikából és fizikából egyetemi felvételi vizsgára. a délalföldi megyékből érkezett mintegy száz negyedikes középiskolásnak a szegedi józsef attila tudományegyetem oktatói tartottak előadásokat. ötödéves egyetemi hallgatók pedig különféle írásbeli feladatok megoldásához nyújtottak segítséget.

a szegedi tudományegyetem oktatói és hallgatói még két hasonló tanfolyam vezetésében működnek közre. huszonhét csongrád megyei munkás-paraszt származású diákot biológiai és kémiai egyetemi felvételi vizsgákra készítene fel a hét végén záruló bentlakásos kurzuson. a jogászoknak készülő középiskolások közül pedig mintegy hatvanan vesznek most részt előkészítő foglalkozásokon. a különféle tanfolyamok megszervezését a kisz és a szakszervezetek is segítették. /mti/

--

bb. 41. kilenc és fél százalékkal nő a ruhaipar ezévi termelése - központi vezetőségi ülést tartott a ruházatipari dolgozók szakszervezete

t/bé/rj ie hgy

1972. január 6.

csütörtökön ülést tartott a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. orosz jános titkár előterjesztése alapján az 1971-es esztendő eredményeit, valamint az ez évi terveket és a szakszervezeti feladatokat vitatták meg.

1971-ben mintegy hét százalékkal emelkedett a ruházati ipar termelése. tizenhárom százalékkal nőtt az export, és 80 százalékkal több bér munkát vállaltak, mint az azt megelőző esztendőben. a legnagyobb megrendelő hollandia és az nszk volt.

/folyt.köv./

- 40 -

bb 41. / kilenc és fél százalékkal... 1. folyt./rj

1972-ben a tervek szerint a ruházati ipar termelése mintegy kilenc és fél százalékkal fog emelkedni. nyolc százalékkal nővelik a szocialista, tíz százalékkal pedig a tőkés exportot. az idén előreláthatólag további 30 százalékkal több bér munkát vállalnak. a nagyarányú termelésnövekedést korszerűsítésekkel, bővítésekkel biztosítják. megkezdik a soproni, a szegedi ruhagyár, valamint a május 1. ruhagyár, a női fehérneműgyár és a férfi fehérneműgyár bővítését.

a szakszervezeti vezetők véleménye szerint az új beruházásokkal párhuzamosan meg kell valósítani a korszerű üzemszervezést és új technológiákat kell bevezetni, amelyek együttesen adják a több termelés háttérét. növelni kell az együttműködést a társintézményekkel, elsősorban a textilipari és a kereskedelmi vállalatokkal. felhívták a figyelmet, hogy az elmúlt esztendőben több vállalatnál túllépték a kollektív szerződésben előírt túlóra-keretet. ezt a jelenséget egyértelműen helytelenítik, s a szakszervezet szerint ésszerűbb szervezéssel jobb munkaerő-gazdálkodással kell megakadályozni a jövőben a dolgozók ilyenjellegű megterhelését. szükséges tovább fokozni az anyagi ösztönzést, és ennek korszerűbb módszereit is ki kell dolgozni.

a tanácskozáson hangoztatták, hogy az ideai célok megvalósításához fel kell tárnai a belső tartalékokat, serkenteni kell az újítómozgalmat. a szakszervezeti vezetők feladata, hogy ellenőrizzék a termeléseszközök kihasználtságát, segítsék a dolgozók szakmai továbbképzését. szükséges, az üzemi demokracia továbbfejlesztése is, s emellett az ismét fellendülő szocialista munkaversenymozgalmától is új eredményeket várnak. /mti/

--

bb. 42. eltemették stier józsefet

vid/fm/rj hgy

1972. január 6.

csütörtökön a pécsi központi temetőben a családtagok, harcostársak, munkatársak, barátok és tisztelők mély részvétele mellett kísérték utolsó útjára stier józsefet, a magyar munkásmozgalom és a párt kiváló harcosát, az mszmp baranya megyei bizottsága, a megyei párt-végrehajtóbizottság tagját, a mecseki szénbányák pártbizottságának első titkárát, a bányaiipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének tagját. a temetésen megjelentek az állami, párt- és társadalmi szervek képviselői. az elhunyt ravatalánál bocz józsef, a baranya megyei pártbizottság titkára és komár andrás, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének titkára, a sirnál pedig a mecseki szénbányák pártbizottságának nevében jazbinsek vilmos mondott bucsubeszédet. /mti/

--

- 41 -

bb. 43. oktatófilm bemutatója egerben

vid/fj fm hgy

1972. január 6.

a heves megyei tanács kezdeményezésére „gyere közénk tanulni!”, címmel érdekes oktatófilm készült a mezőgazdasági szakmunkásképzésről. a 17 perces film ismerteti a pétervásárai, valamint az egeri mezőgazdasági szakmunkásképző iskolában folyó oktatást - nevelést, s azokat a körülményeket, amelyek között a tanulók zavartalanul sajátíthatják el a szakmai ismereteket.

az új kisfilm premierjét csütörtökön rendezték meg egerben, a vörös csillag filmszínházban. a bemutató alkalmából rendezett szakmai tanácskozáson fekete győr endre, a megyei tanács elnöke bejelentette, hogy a „gyere közénk tanulni!”, című filmet a következő hetekben heves megye valamennyi filmszínházában bemutatják a játékfilmek kíséretében. a tanácselnök elmondotta, hogy a jövőben újabb filmeket készítenek heves megye közismerten fontos mezőgazdasági ágazatainak ismertetésére. /mt1/

--

bb. 44. „félidőben,, a kazincbarcikai színházi fesztivál

vid/fm/rj hgy

1972. január 6.

a kazincbarcikán január 3-án megkezdődött első országos színházi fesztivál csütörtökön „félidőbe”, érkezett. az ország minden részéről - többek között budapestről, pécsről, szentesről, balassagyarmatról, szombathelyről, - valamint a vendéglátó borsodból és a házigazda kazincbarcikáról részvevő harminc együttes közül eddig tizennyolc mutatta be műsorát a szakemberek és a közönség előtt. a kazincbarcikai egressy béni művelődési házban, valamint a városi gyermekkönyvtárban bemutatott produkciókat - debreczeni tibornak, a népművelési intézet előadóművészeti osztálya vezetőjének elnöklétével tizenöttagú zsűri bírálja el.

/folyt.köv./

1450

- 42 -

bb. 44. /,,félidőben,,... 1. folyt./rj

a fesztivál keretében csütörtökön került sor a negyedik szakmai tanácskozásra, ahol a különböző népi játékok színpadra állítását, a balladás-játékok és folklór műsorok feldolgozását, előadómódját vitatták meg a résztvevők.

a fesztiválon fellépő együttesek nagy sikerrel mutatták be műsoraikat borsod megye más településein is. csütörtökön sajtószentpéteren, edelényben, aggteleken léptek színpadra az alföldi, valamint dunántúli városokból érkezett együttesek.

a fesztivál záróünnepségére vasárnap került sor kazincbarcikán. ez alkalommal adják át a zsűri által odaitélt három nagydíjat, valamint a nagyjórészt kazincbarcikai üzemek és más intézmények által alapított tizenhárom díjat a legjobb eredményt elért együtteseknek. /mt1/

--

bb. 45. csehszlovák táncművészek az operában

i/nn/rj hi hgy

1972. január 6.

pénteken este a diótörő főszerepeiben mutatkozik be a magyar közönségnek az operaházban marta drottnerová és vlastimil harapes, a prágai nemzeti színház szólistái. a két cseh táncművész, akik számos nemzetközi versenyen bizonyították tudását, január 9-én a hattyúk tava szólo-szerepeiben is színpadra lép az operaházban. /mt1/

--

bb. 47. tatabányai munkásoknak mutatták be a „jelenidő,, című új magyar filmet

vid/fm/rj hgy

1972. január 6.

csütörtökön a tatabányai népházban bemutatott bacsó péter és zimre péter „jelenidő,, című új filmjét, majd a bemutató részvevői anketon vitatták meg a látottakat. az új játékfilm központi témája - a munkásember élete. az alkotók a főhős sorsának ábrázolásával arra keresnek választ, hogy tisztában vannak-e a dolgozók demokratikus jogaikkal, s elég bátran, tudatosan élnek-e a demokracizmus által nyújtott lehetőségekkel?

az új filmet az országos premier előtt mutatták be a tatabányai munkásoknak, bányászoknak és vezetőknek. a bemutatón résztvettek a film alkotói is. /mt1/

--

1450

- 43 -

bb 46. aláírták a magyar-szovjet kulturális munkatervet - a szovjetunióba utazik a thália, hazánkban szerepel az észt drámai együttes

t sz6/tr szb hi

1972. január 6.

csütörtökön a művelődésügyi minisztériumban aláírták az 1972-1973-ra szóló, kétéves magyar-szovjet kulturális munkatervet. a megállapodást magyar részről dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, szovjet részről v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete látta el kézjeggyével. jelen voltak az ünnepélyes aktuson a művelődésügyi minisztérium és a szovjet nagykövetség vezető beosztású munkatársai is.

a most aláírt, két évre szóló kulturális munkaterv egyebek között művészegyüttesek, szolisták kölcsönös vendégszereplését is lehetővé teszi. a napokban lép fel a magyar fővárosban obrazcov, a bábjáték nemzetközi mestere. a szovjetunióba utazik a thália színház együttese, és a budapest táncegyüttes, s hazánkba látogat a szovjet rádió- és televízió szimfónikus zenekara. magyarországon fogjuk üdvözölni az észt drámai együttest, a virszkij vezette ukrán népi táncegyüttest, a „komi,, népi táncegyüttest is.

1972-ben és 1973-ban újabb 250-250 magyar ösztöndíjas hallgató kezd meg tanulmányait a szovjetunióban, s 1200 magyar ösztöndíjas diák egy-egy tanévben kint tanul majd a szovjetunióban. háromszáz középiskolás számára nyílik lehetőség szovjet fiatalokkal való kinti közös táborozásra. a kétéves munkaterv továbbra is lehetőségeket biztosít a felsőoktatási intézmények kölcsönös, közvetlen kapcsolatainak erősítésére: közös kutatások megvalósítására, vendégtanárok, vendégelőadók kölcsönös meghívására. nagyjelentőségű segítséget nyújtanak a szovjet szakemberek a magyarországi orosz nyelvoktatás színvonalának emelésében. évente 200 orosz szakos egyetemi és főiskolai hallgató, leendő orosz nyelv- és irodalomtanár részesül hathónapos szovjetunióbeli képzésben. ezenkívül az egyetemeken közvetlen megállapodása alapján mintegy 100 orosz szakos hallgató utazik ki egyhónapos továbbképzésre, termelésigyakorlatra. évente 160 orosz szakos általános iskolai pedagógus egyhónapos, 130 középiskolai, illetve felsőoktatási orosz nyelv-tanár hathetes tanfolyamra utazhat a szovjetunióba.

bővül a művészeti intézmények, a muzeumok, a könyvtárak, a művészetoktatási intézmények és színházak közvetlen együttműködése is. /mti/

--

17.35/szb

-44-

1758

bb 48. szerződéskötés több mint egymillió tonna szovjet műtrágya és vegyiparanyag importjáról

t sl/gg szb ie

1972. január 6.

török istván, a chemolimpex vezérigazgatója és b.z. nyikolajenko, a szovjet szojuzpromexport külkereskedelmi egyesülés elnöke csütörtök délután a chemolimpex székházában magánjogi szerződést írt alá, amelynek alapján a szovjet egyesülés 1972-ben 1,1 millió tonna műtrágyát, illetve műtrágya- és kénsav-alapanyagot szállít magyar partnerének.

az aláírás után b.z. nyikolajenko az mti munkatársának elmondta, hogy az államközi megállapodás szellemében a szovjet egyesülés évente mind nagyobb mennyiségű műtrágyát és vegyi alapanyagot szállít magyarországra. a tavalyi 10 százalékkal szemben az idén már 14 százalékkal nő az említett export, amelynek értéke eléri a 24 millió rubelt. ehhez a chemolimpex vezetői hozzáfűzték, hogy a magyarországon felhasznált import műtrágyának, illetve alapanyagának mintegy 80 százaléka érkezik a szovjetunióból.

a szovjet egyesülés elnöke azt is elmondta, hogy a chemolimpex-szel igen jók a kapcsolataik, hasonlóképpen kitűnő együttműködést építettek ki más magyar külkereskedelmi vállalatokkal is. a szojuzpromexport ugyanis vegyiparanyagokon kívül egyéb fontos nyersanyagokat, alapanyagokat, például vasércet, kokszt, azbesztet is szállít magyarországra, mégpedig mindent egybevetve évente összesen körülbelül ötmillió tonnát. valószínűleg pénteken a lignimpex-szel is aláírják 1972. évi szerződésüket nagymennyiségű kokszt és szén szállításáról, moszkvában pedig rövidesen az ideai vasércszállításról jön létre megállapodás.

a chemolimpex és a szojuzpromexport csütörtöki szerződéskötésénél jelen volt d.j. levcsenko, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselője, ott voltak a külkereskedelmi minisztérium és az agrotröszt vezető munkatársai is. /mti/

--

17.45/szb

-45-

1800

bb 49. nyugdíjba vonuló építőmunkásokat bucsúztattak szolnokon

vid-fm szb -la

1972. január 6.

nyugdíjba vonuló építőmunkásokat bucsúztattak csütörtökön szolnokon, a megyei állami építőipari vállalat székházában. a tizennyolc dolgozót - művezetőt, főművezetőt, szakmunkást, illetve irodai dolgozót - rédler károly igazgató köszöntötte és a vállalat kollektívájának köszönését tolmácsolta példamutató, szorgalmas munkájukért. külön kiemelte fehérvári sándor főművezető érdemeit, aki 78 éves korában vonult nyugalomba, s aki két gyermeket ugyancsak az építőipari szakma szeretetére nevelte. a szak-szervezet háromszáz forintos vásárlási utalvánnyal ajándékozta meg a távozókat. /mti/

--

bb 50. január 14-én bucsúztatják cukor györgyöt

k ms/gg szb hi

1972. január 6.

a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézete közli, hogy az intézet volt igazgatóhelyettesének, cukor györgynek hamvasztás utáni bucsúztatása és az urna elhelyezése január 14-én, pénteken délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 51. neves külföldi magyar közgazdász előadása

k ms/gg szb hi

1972. január 6.

káldor miklós, a cambridgei egyetem magyar származású közgazdász professzora csütörtökön a magyar tudományos akadémián nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a gazdasági fejlődés kétszertoros modellje címmel. a neves tudós magas színvonalú előadásáért friss istván akadémikus, az akadémia közgazdaságtudományi intézetének igazgatója mondott köszönetet. /mti/

--

17.50/szb

-46-

18⁰⁵

bb 52. küzdelem a tatabányai 12/a aknáért - vavra imre bányamentő parancsnok tájékoztatója

vid-kz szb la

1972. január 6.

a szó szoros értelmében centiről-centire, méterről méterre hódítják vissza a tatabányai bányamentők a romboló elemektől a 12/a jelzésű akna föld alatti térségeit. mint már többször hírül adtuk, két hónappal ezelőtt pusztító tűz keletkezett ebben a bányában. először az egész bánya teljes és hosszan tartó lezárásával akadályozták meg a heves égést, majd pedig a még parázsló részek végleges befojtására vizet juttattak a külszínről az akna mélyebb részeibe. a tűz kialvása után december elején megkezdtek az elárásztott szintek víztelenítését, a bányatérsegek felderítését. az azóta szünet nélkül tartó küzdelemről, a mentés, a helyreállítás helyzetéről vavra imre, a tatabányai központi bányamentő állomás parancsnoka adott tájékoztatást az mti munkatársának.

- a pusztító tűz, a metánrobbanások, s a tűzlokálizálására a bányába lebocsátott soktízezer köbméter víz nagy károkat okozott. sok helyen omlások, törések keletkeztek. a föld alatti folyosók talpszintje számos helyen erősen felduzzadt, tönkrementek a biztosító berendezések. a bányamentőknek így nagyon nehéz körülmények között kell végezniük a bányanyitást követő megelőző felderítést és a közvetlen helyreállítási munkákhoz szükséges terep előkészítését. egyes helyeken rendkívül feldusult a veszedelmes metán, meghaladja a 80 százalékos koncentrációt. az ilyen gázzal telt részekben speciális módszerrel haladnak előre a bányamentők. különleges szigetelő anyagokból tökéletesen záró gátakat építenek, ezekkel akadályozzák meg, hogy a már kiszellőztetett, felszabadított részekbe átszivárognon a veszélyes metán. ugyanakkor elejét veszik annak is, hogy oxigén jusson a még lezárt bányarészekbe. bár a bányába lebocsátott víz alaposan lehűtötte környezetét, az omlásoknál még öngyulladás következhet be. természetesen a felderítések és a gátépítések a legszigorubb életvédelmi rendszabályok betartásával történnek. különleges védőöltözetben és mentőkészülékekben dolgoznak a mentőrajok. minden négy órás bevetés után nyolc órás kötelező pihenő következik. a metánveszélyen kívül külön gondot okoznak a nehéz terepviszonyok is. a tűz és víz által megrongált szakaszokon csak a legnagyobb nehézségek árán és csak kézi erővel tudják helyszínre szállítani a gátépítéshez, víztelenítéshez szükséges anyagokat. ennek a rendkívüli erőbevetést igénylő munkának legfőbb jellemzője, hogy valóban centiről-centire lehet visszahódítani a föld alatti munkahelyeket. /folyt.köv./

18.00/szb

-47-

18⁰⁵

bb 52. /küzdelem... 1. folyt./-szb

gondos körültekintést kíván a még elárasztott munkahelyek vízteleltetése is. csak sujtólégbiztos szivattyúkkal dolgozhatnak, s ez az egyik oka annak, hogy percenként mindössze másfél-kettő köbméter vizet tudnak a felszínre nyomni. még körülbelül 40 000 köbméter vizet kell a külszínre szállítani.

bár a föld alatti munkahelyek rendbetétele, újirányítása sok energiát, időt és tetemes költséget igényel, indokolt a 12/a akna újbóli megnyitása. a bányáknak ugyanis még gazdag és kitűnő minőségű szénvagyonnal rendelkezik.

a mentőparancsnok a továbbiakban elmondotta, hogy a mentők által felszabadított bányarészekben az akna dolgozói megkezdték a helyreállítást, a szállítás és a széntermelés előkészítését. a szakemberek számításai szerint várhatóan áprilisban - májusban kerülhet sor a folyamatos, a fokozatosan növekvő széntermelésre. /mt1/

--

bb 53. súlyos közúti baleset - hét halott

1 -don szb la

1972. január 6.

csütörtökön súlyos közúti baleset történt hajdu megyében. kaba és hajduszoboszló között a budapesti 1-es számú volán vállalat pótkocsis tehergépkocsija összeütközött a debreceni közúti építő vállalat nysa típusú mikrobuszával. a balesetnél a mikrobusz utasai közül heten meghaltak, a tehergépkocsi vezetője és kísérője súlyos sérülést szenvedett. a baleset okának megállapítására a közlekedésrendészet szakértők bevonásával vizsgálatot indított. /mt1/

--

bb 54. csőtörések a fővárosban

1 -don/gg szb hí

1972. január 6.

csütörtökön angyalföldön a tárkány utca 42. számú ház előtt egy 150 milliméter átmérőjű, a belvárosban az alkotmány utca 19. számú ház előtt egy 100 milliméter átmérőjű vízvezetékcső eltört. mindkét helyen átmenetileg szünetel a vízszolgáltatás. a fővárosi vízművek munkásai azonnal hozzáfogtak a hiba kijavításához. /mt1/

--

18.10/szb

-48-

bb. 55. e m b a r g ó, 21.30-ig

a belügyminisztérium közleménye

k/hj/rj la

1972. január 6.

1972. január 1-től kezdődő hatállyal a személyi igazolvánnyal együtt érvényes utlevél -lapok helyett a bolgár népköztársaságba, a csehszlovák szocialista köztársaságba, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságba, a lengyel népköztársaságba, a német demokratikus köztársaságba, a román szocialista köztársaságba és a szovjet szocialista köztársaságok szövetségébe 5 évig érvényes utlevéllel lehet utazni. ezen utlevél magánutazás és meghatározott körben szolgálati utazás céljaira használható fel.

az utlevél érvényességének lejártá után további 5 évre meghosszabbítható. az utlevél érvényességi idején és érvényességi területén belül szabadon felhasználható azzal a feltétellel, hogy az első kiutazást követő minden kiutazáshoz kilépési engedély beszerzése szükséges. a kilépési engedély több kiutazáshoz előre megváltható.

az utleveleket és az esetenkénti kilépési engedélyeket - a betétlapokhoz hasonlóan - a kérelmező lakhelye szerint illetékes budapesti kerületi, vidéken a megyei, városi-járásai rendőrhatalósági szervek adják ki. az első alkalommal az utlevélkérdő laphoz 1 db 5x6 cm-es igazolványképet kell mellékelni.

a belügyminiszter ennek megfelelően módosította az utlevelekről szóló 4/1970. /111.3./ kormányi rendelet végrehajtására kiadott 2/1970. /111.3./ bm számú rendeletnek az utlevél-lapokra vonatkozó részét.

az utazást a kilépési engedélyben szereplő bármely ország határátkelőhelyén /ideértve a repülőteret és a nemzetközi hajókikötőt is/ meg lehet kezdeni, illetve közülük bármely országon keresztül haza lehet térni.

egyidejűleg a pénzügyminiszter rendeletben szabályozta az új utlevél illetékét:

/folyt.köv./

19.20 rj

- 49 -

18.10

18.10

t

bb. 55. / a belügyminisztérium... 1. folyt./rj

- az utlevél kiállításakor - akár turista, akár szolgálati jellegű - 150, az utlevél érvényének meghosszabbítása vagy az utlevéllel ismételt kiutazás engedélyezése 100 forint.

jugoszláviába történő utazásoknál az illeték:

- az utlevél kiállításakor turista utazásnál 550 forint, szolgálati utazásnál 500 forint, látogató utazásnál 150 forint, az utlevél érvényének meghosszabbításakor vagy ismételt kiutazás engedélyezésekor turista és szolgálati utazásnál 500, látogató utazásnál 100 forint.

az új utlevelekre az eddigi rendelkezéseknek megfelelően továbbra is személyenként és évenként 6 000 forint keretben igényelhető valuta. a valutakiszolgáltatással kapcsolatos eljárás és az elszámolás módja változatlan.

az új utlevél bevezetésével egyidejűleg megszüntetik a személyi igazolvánnyal érvényes utlevél-lap kiadását, az 1971 évben kiadott utlevél-lapok azonban érvényességi idejükön belül utazásra jogosítanak.

ez az intézkedés része annak a folyamatnak, amelynek során az illetékes szervek az állampolgárok külföldre utazásának könnyítésére törekszenek.

az illetékes szervek tárgyalásokat folytatnak, hogy milyen további könnyítéseket, egyszerűsítéseket lehet bevezetni a szocialista országokba történő utazások vonatkozásában. /mti/

--

bb. 56. időjárásjelentés

rj la

a meteorológiai intézet jelenti január 6-án, csütörtökön este 19 órakor:

párás, az évszakhoz képest enyhe idő

várható időjárás péntek estig: erősen felhős, párás, helyenként ködös idő, néhány helyen ködszítálás, kisebb eső, havaseső, mérsékelt, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 0-plusz 5 fok között. /mti/

--

19.25 rj

- 50 -

19.26

VEGE

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-450, 233-530

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 7.

bb i. megkezdődött a számítástechnikai program végrehajtása

i v / p á s z b i e

1972. január 7.

az 1972-es év sok újdonságot hoz a kormány által a közel-multhban elfogadott számítástechnikai program megvalósításában, az elektronikus berendezések gyártásában.

mint ismeretes, a kgst tagországok egységes számítástechnikai rendszerét/eszr/ építenek ki, s ehhez a magyar ipar - hazai adottságainkat figyelembevéve - elsősorban kisszámítógépeket, csatlakozó/adatbeviteli, kiíró és adatátviteli/ berendezéseket és alkatrészeket gyárt. ez egyúttal a híradástechnikai és elektronikai ipar továbbfejlesztését is jelenti, s kedvezően módosítja a gépgyártás strukturáját.

a iv. ötéves tervben az állami költségvetésből 3,5 milliárd forintot fordítanak a számítástechnikai eszközök gyártásának fejlesztésére. ennek az összegnek majdnem felét a videoton kapja, ugyanígy a számítógépek központi egységét, az aritmetikát, vagyis a gép „eszét”, ez a vállalat készíti, s itt szerelik össze a központi és perifériális egységeket. jelenleg francia licenc alapján gyártanak olyan nagyteljesítményű /másodpercenként 130-140 ezer műveletet végző/ kiszámítógépet, amely adatfeldolgozásra, a termelés irányítására egyaránt alkalmas és nagy gépekhez is hozzákapcsolható. a gyártás mellett már javában folynak a konstrukciós kísérletek, hogy a szocialista országokban készített adatszállító egységek is illeszthetők legyenek a francia licenc alapján gyártott központi egységekhez. már az idén az új konstrukció alapján gyártják a gépet, s ebből fejlesztik ki végül az eszr-számítóberendezést.

/folyt.köv./

-1-